

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 09.06.2026 16:00 -

Paikka Upseerikerho, Upseerikerhonkatu 3

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Wallenius Jani	puheenjohtaja	
	Pusa Matias	varapuheenjohtaja	
	Penttinen Saara	jäsen	
	Jaakkola Kata	jäsen	
	Ylä-Soininmäki Tauno	jäsen	
	Ruhberg Jukka	jäsen	
	Smolander Lea	jäsen	
	Pietiläinen Jukka	jäsen	
	Kaitainen Marja	jäsen	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	
	Kempainen Mika	rak.- ja ymp.valv. johtaja, esittelijä	
	Kemppi Juliana	rakennustarkastaja	
	Alaluukas Juha	ympäristöpäällikkö	
	Nordberg Pia	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
	Kähäri Kaarina	ympäristö- ja laatuinsinööri	asiantuntijaesittely ilmanlaatu Lahden seudulla vuonna 2025 klo 16.05

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
--	------	---------	-----------

Lahti 4.6.2026

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
44	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
45	Pöytäkirjan tarkastajat	4
46	Oikaisuvaatimus poikkeamislupaan 398-2025-407	5
47	Ympäristölupa, Lahden kaupunki, Pippo E louheen murskaus	19
48	Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa	54
49	Ilmanlaatu Lahden seudulla vuonna 2025	57
50	Oikaisuvaatimus Elintarvikelain mukaisesta valvonnan perusmaksusta	62
51	Tiedoksi merkittävät asiat	65
52	Muut asiat	67

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 09.06.2026

44

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Esityslista

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 09.06.2026

nro 5

45

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan varapuheenjohtaja Matias Pusa ja jäsen Lea Smolander.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 09.06.2026

46

Oikaisuvaatimus poikkeamislupa- 398-2025-407

3732/10.03.00.01/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

johtava lupakäsittelijä Jaana Hovatov p. 044 482 0407

tietomallikoordinaattori Susanna Munter p. 044 483 1945

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Rakennusvalvonta on myöntänyt haetun poikkeamisluvan matkaviestintukiaseman sijoittamiseksi asemakaavassa lähivirkistysalueeksi (VL) osoitetulle alueelle.

Naapurusto on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä, koska lain mukaiset edellytykset maston sijoittamiselle ovat olemassa, hakijalla on maanvuokrasopimus kyseiseen sijaintiin, sijainti on harkittu kattavasti yhteistyössä kaupungin viranhaltijoiden ja eri yksiköiden kanssa eikä naapuruston oikaisuvaatimuksen tai toimitettujen lisäselvitysten johdosta ole tullut ilmi sellaista seikkaa, joka vaikuttaisi poikkeamisluvan myöntämisen edellytyksiin.

Poikkeamislupa 398-2025-407

Rakennusvalvonnalta on 24.8.2025 haettu poikkeamislupaa matkaviestintukiaseman sijoittamiseksi asemakaavassa lähivirkistysalueeksi (VL) osoitetulle alueelle. Kohde sijaitsee kiinteistöllä 398-10-9903-103 osoitteessa Patakallionkatu 27.

Rakennusvalvonnan viranhaltija on 25.11.2025 tekemällään päätöksellä myöntänyt haetun poikkeamisluvan. Päätös on kuulutettu 27.11.2025 ja näin ollen päätöksen tiedoksiantopäivä on ollut 4.12.2025.

Oikaisuvaatimus

Rakentamislain 178 §:n mukaan viranhaltijan päätökseen asiassa, joka kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta tai muulta kunnan viranomaiselta on siirretty hänen ratkaistavakseen, saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Hallintolain 49 b §:n mukaan oikaisua saa vaatia se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Lupa-asioissa oikaisuvaatimuksen tekemiseen oikeutettuja ovat luvanhakijan lisäksi lähtökohtaisesti kaikki ne, jolle lain mukaan kuuluu valitusoikeus. Rakentamislain 180 §:n mukaan valitusoikeus poikkeamisluvasta on

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön tai muun alueen omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke voi huomattavasti vaikuttaa;
- 4) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 5) kunnalla;
- 6) naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

- 7) toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhteisöllä, jonka toimialaan kuuluu luonnon- tai ympäristönsuojelun edistäminen tai kulttuuriperinnön vaaliminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen;
- 8) muulla viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Hallintolain 49 c §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Naapurikiinteistöjen ja muiden lähialueen kiinteistöjen haltijat ovat 23.12.2025 oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetyssä määräajassa jättäneet oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan poikkeamisluvan poistamista ja perustellaan vaatimusta muun muassa kyseenalaistamalla maston tarve ja sijoitus puistoon sekä lähelle asutusta, tuomalla esiin mahdolliset vaikutukset ympäristölle ja terveydelle sekä kyseenalaistamalla entisen maston purkaminen ja langattomien yhteyksien parantamistarkoitus. Esiin tuodaan myös mahdollinen asuinalueiden eriarvoinen kohtelu.

Oikaisuvaatimuksen käsittely

Kuntalain 134 §:n 2 momentin mukaan oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti tämä tarkoittaa yleensä sitä, että asia on valmistelun jälkeen pyrittävä ottamaan toimieliimen seuraavaan kokoukseen. Asia valmisteltiin rakennus- ja ympäristölupalautakunnan ensimmäiseen mahdolliseen kokoukseen.

Lautakunta palautti kokouksessaan 3.2.2026 § 4 asian takaisin valmisteluun.

Lautakunnan ohjeistuksen mukaisesti hakijalta pyydettiin perusteluja sille, miksi laitteita ei sijoiteta nykyiselle tontille sekä havainnekuva oikaisuvaatimuksen tekijän näkökannalta tehtynä. Myös maastopoikkileikkauksia pyydettiin. Hakijan selvitysten laatimiselle tarvittavan ajan vuoksi, hakija on toimittanut pyydetty selvitykset

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

23.4.2026. Hakija on myös toistanut perustelunsa, jotka on esitetty selvityksessä 23.8.2025 ja vastineessa naapurin huomautuksiin 17.11.2025. Hakija on lisäksi selvittänyt yhteistyössä kunnan viranhaltijoiden kanssa lautakuntakäsittelyn 3.2.2026 jälkeen mahdollisuuksia sijoittaa masto muuhun sijaintiin. Lautakunnan puheenjohtajapalaverissa 29.4.2026 esitettyjä selvityksiä ei katsottu riittäviksi, jotta asia voitaisiin viedä päätettäväksi lautakunnan toukokuun kokoukseen. Hakijalta pyydettiin lisäselvityksiä, jotka tuli toimittaa 22.5. mennessä. Hakija toimitti pyydetty selvitykset.

Hakijan vastine oikaisuvaatimukseen

Luvan hakijalta on 7.1.2026 pyydetty vastine oikaisuvaatimuksen johdosta. Hakija on toimittanut vastineen 21.1.2026. Vastineessaan hakija ottaa kantaa maston korkeuteen, tukiasemasta johtuviin mahdollisiin terveyshaittoihin ja uuden maston ja laitesuojan tarpeellisuuteen.

Hakijan mukaan masto rakennetaan aina siihen sijoitettavien antennien kiinnitysalustaksi eli sen korkeuden ja järeyden määräävät radio- ja teletekniset vaatimukset. Minimivaatimus on antennien sijoittuminen puuston yläpuolelle. Tässä tapauksessa antennien kiinnitysalustaksi on valittu varsinaisia perinteisiä mastoja huomattavasti matalampi, yksinkertaisempi ja ilman haruksia oleva ns. vapaasti seisova putkiristikkomasto, jonka korkeus on 48 metriä.

Terveyshaittojen osalta hakija toteaa, ettei matkaviestintukiasemista ole nykytiedon mukaan oikein toteutettuina haittaa ihmisten terveydelle. Mastossa olevista antennista lähtevä säteily jakaantuu hyvin tasaisesti ympäristöönsä, ja käytettävistä tehoista johtuen alue, jolla säädösten mukaiset raja-arvot ylittyvät, on antennien välittömässä läheisyydessä. Ylhäälle mastoon asennuksesta johtuen jokapäiväisessä elämässä ei ole mahdollista, että ihmiset joutuisivat tälle varoalueelle.

Teleoperaattorit noudattavat tukiasemarakentamisessaan maamme lakeja ja toimintaa koskevia määräyksiä.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Hakijan mukaan operaattorien tavoitteena on turvata alueen mobiilikuuluvuus ja mahdollistaa uudenlaiset palvelut. Pohjoisessa noin 180 metrin etäisyydellä olemassa oleva masto on rakennettu vuonna 2000 ja sen rakenteesta johtuen kapasiteetti rajallinen. Mastoon ei voi asentaa uusia antennia. Olemassa oleva masto on rakennettu asemakaavamerkinnän mukaan AO erillispientalojen korttelialueelle ja laitteet sijaitsevat rakennuksen sisällä. Rakennus tai masto eivät täytä tulevaisuuden operaattorin turvallisuusnormeja. Suunnitteilla oleva masto parantaa alueen tietoliikenneyhteyksiä ja siten yhteiskunnallista kehitystä ja toimivuutta alueella.

Rakennusvalvonnan vastaus oikaisuvaatimukseen (sisennetty teksti)

Poikkeamisluvan hakija on allekirjoittanut vuokrasopimuksen kaupungin kanssa 6.8.2025. Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että koska viranomaisen on suorittanut naapurien kuulemisen vasta 19.9.2025, vaikuttaa viranomaisen olevan sitoutunut poikkeamislupaan jo 6.8.2025 ja naapurien kuulemisella ei ole enää ollut käytännössä mitään merkitystä. Myöskään sijoituspaikkaa koskevalla maastokatselmuksella ei ole ollut yhtään naapuria mukana.

6.8.2025 allekirjoitetulla maanvuokrasopimuksella ei myönnetä lupaa maston sijoittamiselle. Sopimuksessa on kyse yksinomaan maanvuokrauksesta maston sijoittamista varten. Rakentamiseen liittyvien lupien myöntäminen kuuluu rakennusvalvontaviranomaisen toimivaltaan. Tästä on säädetty kaupungin hallintosäännössä. Vuokrasopimuksen kohdassa 4.6 on lause ”Vuokralaisella on oikeus purkaa vuokrasopimus, mikäli vuokralainen ei saa rakennushankkeelleen lainvoimaista rakennuslupaa.” Mitään oikaisuvaatimuksessa esitettyä ennakkositoutumista poikkeamislupaan ei siis ole olemassa.

Paikalla pidetty maastokatselmus ei ole rakentamislain mukainen katselmus, vaan on liittynyt hakijan kaupungin kanssa käymiin kahdenvälisiin neuvotteluihin sopivasta sijoituspaikasta. Velvoitetta kutsua naapureita

tällaiseen katselmukseen ei ole. Kuulemista ei myöskään maanvuokraamiseen liittyen ole velvollisuutta pitää. Naapurit kuullaan lupakäsittelyn yhteydessä rakentamislain mukaisesti.

Naapurien kuuleminen on poikkeamisluvan käsittelyyn liittyvä lakisääteinen velvoite ja siitä säädetään rakentamislain 64 §:ssä. Kunnan on ennen poikkeamisluvan myöntämistä kuultava naapureita ja niitä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin rakentamishanke voi huomattavasti vaikuttaa. Rakennusvalvonta on kuullut naapureita 19.9.2025 päivätyllä kuulemiskirjeellä ja muita laissa mainittuja 19.9.–3.10.2025 nähtävillä olleella kuulutuksella.

Oikaisuvaatimuksen mukaan alueella on alle 200 metrin päässä toimiva ja kiitettävästi palveleva masto eikä kohtuullisen laajan naapurikyselyn perusteella havaita mitään tarvetta uudelle mastolle. Lisäksi mainitaan, että alueella on käyttöön otettuja ja rakenteilla olevia kuituyhteyksiä eri operaattoreiden toimesta. Olemassa olevan maston purkamista ja uuden rakentamista viheralueelle kummastellaan, samoin sijoitusta aiempaa matalampaan kohtaan. Oikaisuvaatimuksessa kyseenalaistetaan muutoinkin valitun paikan tarkoituksenmukaisuus ja tuodaan esiin huoli terveysvaikutuksista.

Sillä seikalla, että alueella jo sijaitsee korvattavaksi aiottu matalampi matkaviestintukiasema tai kuituyhteyksiä, ei ole asiassa oikeudellista merkitystä. Rakennusvalvonnan tehtävä ei ole myöskään kyseenalaistaa entisen maston poistamisen tarvetta. Koska rakennusvalvonnalle on toimitettu maston sijoittamista koskeva poikkeamislupahakemus, tulee se käsitellä. Hakijalla on hallintaoikeus (maanvuokrasopimus) kyseiseen sijoituspaikkaan.

Mikäli rakentamislain mukaiset edellytykset poikkeamisluvan myöntämiselle täyttyvät, voi rakennusvalvonta myöntää haetun luvan. Rakennusvalvonta

voi lupakäsittelyssä huomioida naapuruston mielipiteen, mutta velvollisuutta toimia naapuruston esittämällä tavalla ei ole. Rakennusvalvonnan tehtävä ei ole myöskään suunnitella sijoitusta hakijan puolesta.

Hakija on esittänyt selvityksessään 23.8.2025 ja vastineessaan naapurien huomautukseen 21.1.2026 perustelut sijoittamiselle uuteen, luvan mukaiseen paikkaan, joten poikkeamiselle on lain vaatima erityinen syy (RakL 57 §). Hakijan perustelujen mukaan olemassa oleva masto on rakennettu asemakaavamerkin mukaan AO erillispientalojen korttelialueelle ja laitteet sijaitsevat rakennuksen sisällä. Rakennus tai masto eivät täytä tulevaisuuden operaattorin turvallisuusnormeja. Suunnitelmia tehtäessä kartoitettiin mahdollisuutta saada alueelle laadullisesti ja kapasiteetiltaan riittävä palvelu jo olevia tukiasemapaikkoja hyödyntäen. Etäisyydet lähimpiin muihin mastoihin ovat niin suuria, ettei näistä mastoista pystytty peittämään haluttua kuuluvuusaluetta. Suunniteltu matkaviestintukiasema poistaa matkapuhelinkuluvuuden katveja ja lisää erityisesti datakapasiteettia alueella. Hakija perustelee sijoitusta myös sillä, että eduskunta on huomionnut asian laissa sähköisen viestinnän palveluista: ”Lain tavoitteena on edistää sähköisen viestinnän palvelujen tarjontaa ja käyttöä sekä varmistaa, että viestintäverkkoja ja viestintäpalveluja on kohtuullisin ehdoin jokaisen saatavilla koko maassa. Lain tavoitteena on lisäksi turvata radiotaajuuksien tehokas ja häiriötön käyttö sekä edistää kilpailua ja varmistaa, että viestintäverkot ja -palvelut ovat teknisesti kehittyneitä, laadultaan hyviä, toimintavarmoja ja turvallisia sekä hinnaltaan edullisia. Lain tavoitteena on myös turvata sähköisen viestinnän luottamuksellisuuden ja yksityisyyden suojan toteutuminen.”

Kyseiseen paikkaan on saatu kaavoittajalta puoltava lausunto, jossa todetaan seuraavaa: ”Hakijan kanssa on käyty pitkään keskustelua sopivan

sijoituspaikean löytämiseksi lähistön poistuvan maston tilalle. Ympäristön luontoarvoista ja maisemanmuodoista johtuen ainoaksi mahdolliseksi sijoituspaikaksi on esitetty luvan kohteena olevaa paikkaa. Paikka on todettu sopivaksi yhteisellä maastokatselmuksella. Kaadettavista puista on keskusteltu kaupunginpuutarhurin kanssa. Kaavoitus puoltaa sijoitusta johtuen muiden, sopivien sijoituspaikkojen puuttumisesta. Vieressä oleva sähkömuuntamo puoltaa sijoituspaikkaa. Poikkeaminen ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.”

Luonnonsuojeluvalvoja on todennut, ettei lakisääteistä luonnonsuojelullista estettä maston sijoittamiselle ole, vaikka kohde sijoittuu uhanalaisen luontotyyppin (havupuuvaltainen, tuoreen kankaan metsä) alueelle ja toimenpidealue on liito-oravalle soveltuvaa metsää ja tien vierustaa pitkin on esitetty laadultaan kohtalainen kulkuyhteys koilliseen. Rakentaminen on pienimuotoista ja lievennyksen tässä muodostaa myös se, että luontotyyppin luonnontilaisuus on heikentynyt ja edustavuus on vain kohtalainen. Näin ollen hanke ei vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista.

Maston sijoittaminen kaupungin virkistysalueelle ei vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, koska alueella ei ole kulttuurihistoriallisia, arkkitehtonisia tai maisemallisia arvoja, joiden säilyttäminen olisi suojelutavoitteiden mukaista.

Antennipylvään ja noin 10 m²:n suuruisen laitesuojan rakentaminen ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Hakijan selvityksen mukaan sijoituspaikan ympäristössä kasvaa puustoa, joka antaa näkösuojaa maston alaosaan. Korkeutensa vuoksi maston yläosa tulee näkymään ympäristöönsä. Hakijan ilmoituksen mukaan visuaalista haittaa

pyritään vähentämään maston rakenteella ja värityksellä.

Matkaviestintukiasemien terveysvaikutusten selvittäminen ei kuulu rakennusvalvontaviranomaiselle. Hakija on todennut toimittamassaan selvityksessä 23.8.2025, että määräysten mukaisesti toteutettuina matkaviestintukiasemat antennineen eivät ole vaaraksi ihmisille. Hakija on myös todennut tämän asian osalta, että teleoperaattorit noudattavat tukiasemarakentamisessa asiasta säädettyjä lakeja ja määräyksiä, joiden valvonta kuuluu Säteilyturvakeskukselle.

Oikaisuvaatimuksessa kyseenalaistetaan myös nykyisen maston käyttöiän loppuminen ja teknistä kehitystä koskeva hakijan esittämä selvitys.

Rakennusvalvonnalla ei ole syytä kyseenalaistaa esitettyä selvitystä.

Rakennusvalvontaviranomainen ei ole tässä asiantuntijaroolissa.

Rakennusvalvonnan tehtävä ja toimivalta rajoittuu poikkeamisluvan käsittelyyn sille laissa asetettujen edellytysten mukaisesti.

Oikaisuvaatimuksen tekijät viittaavat vuonna 2022 tehtyyn päätökseen, jossa maston sijoittaminen vastaavassa tilanteessa on hylätty ja jossa Hämeenlinnan hallinto-oikeus pysytti hylätyn päätöksen voimassa, ja siksi oikaisuvaatimuksen tekijöiden mielestä nyt myönnetty poikkeamislupa asettaa asuinalueet eriarvoiseen asemaan.

Mainitussa tapauksessa kaupunkisuunnittelu eli kaavoittaja ei puoltanut maston sijoittamista, vaan antoi kieltävän lausunnon. Masto olisi sijoitettu lähemmäksi olevaa asutusta kuin paikalla jo oleva masto. Koska kaavoitus suhtautui asiaan kielteisesti, ei tuolloin voimassa olleen maankäyttö- ja rakennuslain 171.2 §:n kohdan 1 mukaisesti poikkeamista voinut myöntää, koska se aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.

Nyt kyseessä olevassa tapauksessa kaavoitus on puoltanut sijoituspaikkaa ja todennut, ettei poikkeaminen aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan

toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Paikka on todettu sopivaksi yhteisellä maastokatselmuksella ja ainoaksi mahdolliseksi sijoituspaikaksi johtuen ympäristön luontoarvoista ja maisemanmuodoista. Koska kaavoittaja on tässä tapauksessa puoltanut sijoittamista, ei rakennusvalvonnalla ole ollut syytä hylätä haettua poikkeamislupaa, kun muutkin rakentamislain 57 §:n mukaiset edellytykset poikkeamisluvulle täyttyvät.

Poikkeaminen edellyttää aina tapauskohtaista kokonaisharkintaa. Poikkeamisharkinnan yksittäistapauksellisesta luonteesta seuraa, ettei aiemmin kysymyksessä olleen poikkeamiasian lopputuloksesta voi tehdä yhdenvertaisen kohtelun vaatimuksen nojalla johtopäätöstä siitä, miten poikkeamisen edellytyksiin tulisi suhtautua toisessa, vaikkakin vastaavan tyyppisessä tapauksessa.

Lisäselvitys maston sijoituspaikasta

Hakija on selvittänyt yhteistyössä kunnan viranhaltijoiden kanssa jo aiemmin, mutta lisäksi uudelleen kevään aikana, mahdollisuuksia sijoittaa masto muuhun sijaintiin. Esiin tuotiin vuonna 2023 Savontien varrella oleva paikka, mutta se osuu merkittävästi liito-oravien elinalueelle eikä siten tule kyseeseen. Harkittiin myös paikkaa TY-alueella Savontien ja Patakalliontien kulmassa olevalla metsäalueella. Kyseisen sijainti on maisemallisesti näkyvä ja liittymä sijaitsee liittymäkieltoalueella hyvin lähellä risteystä. Tontti on yksityisen omistuksessa ja rakennuskiellossa, kunnes kaavaan merkitty VL-alueen kaistale, jolle masto sijoitettaisiin, lunastettaisiin. Lisäksi sijoittaminen kyseiselle alueelle vaatisi poikkeamisluvan tai kaavamutoksen. Omistaja ei ole halukas lunastamaan aluetta tai hakemaan kaavamutosta. Myös muita sijainteja on pohdittu yhteistyössä kaavoituksen, ympäristöpuolen ja maston edustajan kanssa. Sopivaa paikkaa ei ole löydetty. Näin ollen hakija haluaa edistää tehdyn hakemuksen mukaista sijaintia.

Lisäselvitys 23.4.2026

Hakijan 23.4. toimittaman lautakunnan pyytämän lisäselvityksen mukaan vanha masto ja sen tontti eivät sovellu uuden tukiaseman toteuttamiseen kapasiteetti-, turvallisuus- ja kaavallisista syistä, eikä mastoa katsota teknisesti tai toiminnallisesti järkeväksi uusialueelle nykyiselle paikalleen. Vanha masto sijaitsee asemakaavassa AO-alueella (erillispientalojen korttelialue). Hakija katsoo tämän ongelmalliseksi nykyaikaisen tukiaseman ja laitesuojien kannalta, vaikka masto on aikoinaan alueelle rakennettu ja toiminut siellä pitkään. Uuden maston tavoitteena on toimia yhteiskäyttömastona, johon myös muut operaattorit voivat sijoittaa antenninsa. Tämän katsotaan edellyttävän uutta rakennetta ja laitesuojaa, joita ei voida toteuttaa vanhan maston tontilla.

Operaattorin tavoitteena on annetun selvityksen mukaan turvata alueen mobiilikäyttö ja mahdollistaa uudenlaiset palvelut. Tarve maston ja laitesuojan sijoittamiselle perustuu operaattorin radioverkkosuunnitteluun sekä asiakaspalautteeseen. Uusi tukiasema on kallis investointi ja se rakennetaan vain, kun siihen on selkeä tarve. Masto ja laitesuoja sijoitetaan siten, että niiden rakentaminen voidaan toteuttaa kohtuullisin kustannuksin. Tukiaseman toiminta edellyttää toimivaa huoltotieyhteyttä sekä sähkön- ja tietoliikenteen kuituyhteyksiä.

Sen lisäksi, mitä hakija on esittänyt ja mitä kokousasian perusteluissa on esitetty, rakennusvalvonnan näkemyksen mukaan havainnekuvat osoittavat, että maisemallinen näkymähaitta ei ole kohtuuton minkään lähistöllä sijaitsevan kiinteistön osalta. Myöskään katunäkymä ei poikkea tavanomaisesta.

Lisäselvitys 22.5.2026

Hakijan 22.5. toimittaman lisäselvityksen mukaan nykyisen maston sijoituspaikka ei käy jatkossa muun muassa seuraavista syistä. Suunnitteilla olevan maston ja laitesuojan arvioitu käyttöikä on noin 50 vuotta. Yksityisen kiinteistöomistajan omistama rakennus on vanha ja tarkoitettu toisenlaiseen käyttöön, on olemassa

epävarmuustekijöitä yksityisen kiinteistön tulevaisuudesta. Masto ja laitesuoja sijoitetaan siten, että niiden rakentaminen voidaan toteuttaa kohtuullisin kustannuksin. Operaattorin tavoitteena on turvata alueen mobiilikuuluvuus ja mahdollistaa uudenlaiset palvelut elinkaaren ajan. Olemassa oleva masto on rakennettu vuonna 2000 ja on tyypiltään vapaasti seisova kolmijalkamasto. Maston rakenteesta johtuen maston kapasiteetti on rajallinen, eli olemassa olevaan mastoon ei voida asentaa uusia antennejä. Olemassa oleva masto on rakennettu asemakaavamerkinnän mukaan AO erillispientalojen korttelialueelle ja laitteet sijaitsevat rakennuksen sisällä.

Hakija toteaa, että asemakaavoituksesta vastaa Lahden kaupunki. Operaattori on tehnyt hyvää yhteistyötä kaupungin kanssa. Tukiaseman sijainniksi on valittu Lahden kaupungin ehdotuksen mukaisesti paras mahdollinen paikka, ottaen huomioon muun muassa kaavalliset edellytykset, luontoarvot sekä erityisesti alueen maaston korkeuserot, jotka vaikuttavat tukiaseman rakentamismahdollisuuksiin.

Laitetilan turvallisuudesta ja kulusta alueelle selvityksessä todetaan, että nykyinen tukiasemapaikan rakennus tai masto ei täytä operaattorin tulevaisuuden turvallisuusvaatimuksia. Vaatimuksiin kuuluvat muun muassa turvallinen ja valvottu pääsy laitesuojaan, erillinen sähkön mittarointi sekä luotettava kuitupohjainen tietoliikenneyhteys tukiasemalle, maston ja laitesuojan riittävä huollettavuus sekä mitoitus tulevaisuuden kapasiteettitarpeisiin.

Maston tarpeesta ja rakentamisesta todetaan, että uusi tukiasema on kallis investointi ja se rakennetaan vain, kun siihen on selkeä tarve. Muidenkin teleoperaattoreiden on halutessaan mahdollista asentaa antenninsa ja laitteensa nyt suunniteltuun mastoon ja laitesuojaan.

Yhteenveto

Hakijan ilmoituksen mukaan erillisen laitetilan sijoittaminen nykyiselle tontille nähdään mahdottomaksi toteuttaa. Vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja on selvitetty

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

kattavasti hakijan ja kaupungin viranomaisten yhteistyössä. Hakemuksen mukainen sijoituspaikka on todettu mahdolliseksi toteuttaa ja se aiheuttaa vähiten kokonaishaittaa ympäristölle. Hakija on perustellut sijoituspaikkaa myös muun muassa radio- ja teleteknisillä vaatimuksilla, kustannuksilla, alueen tietoliikenneyhteyksien parantamistarpeella, uudenlaisten palvelujen mahdollistamisella sekä kapasiteetti-, turvallisuus- ja kaavallisilla syillä.

Rakennusvalvonnan näkemyksen mukaan poikkeamisluvan lain mukaiset edellytykset maston sijoittamiselle ovat olemassa, hakijalla on maanvuokrasopimus kyseiseen sijaintiin, sijainti on harkittu kattavasti yhteistyössä kaupungin viranhaltijoiden ja eri yksiköiden kanssa eikä naapuruston oikaisuvaatimuksen johdosta tai toimitettujen lisäselvitysten myötä ole tullut ilmi sellaista seikkaa, joka vaikuttaisi poikkeamisluvan myöntämisen edellytyksiin, joten oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

Toimenpiteet

Ote liitteineen:

- oikaisuvaatimuksen tekijät / ensimmäinen allekirjoittanut asiamiehenä [REDACTED]
[REDACTED] – Vastaanottajan on ilmoitettava tiedoksisaannista muille allekirjoittajille (HL 56 § 2 mom.)
- DNA Tower Finland Oy, PL 10, 01044 DNA
- Rejleres Finland Oy, Timo Salmelainen / timo.salmelainen(at)rejlers.fi

Liitteet

Numero Otsikko

1 Oikaisuvaatimus, poikkeamislupa 398-2025-407

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Numero	Otsikko
2	Vastine naapurien huomautuksiin 17.11.2025, DNA
3	Vastine naapurien huomautuksiin 21.1.2026, DNA
4	Vastauksia lautakunnan kysymyksiin 23.4.2026 Patakalliontie, masto
5	Havainnekuvat 23.4.2026 Patakalliontie, masto
6	Lisäselvitys maston sijoituksesta DNA 22.5.2026
7	Maastoleikkaus L1, julkisivu etelään 22.5.2026
8	Maastoleikkaus L2, julkisivu itään 22.5.2026

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 09.06.2026

47

Ympäristölupa, Lahden kaupunki, Pippo E louheen murskaus

1335/11.01.00.01/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

ympäristönsuojelutarkastaja Aleks Hattunen, 040 483 0054

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää myöntää Lahden kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelun vastuualueelle ympäristöluvan kiviaineksen murskaukseen kiinteistöillä 398-405-4-27, 398-405-4-30, 398-405-4-31, 398-405-4-32, 398-405-4-33, 398-405-4-37, 398-405-4-66, 398-405-4-67, 398-405-4-70, 398-405-4-71, 398-405-12-40, 398-405-12-45, 398-405-12-70, 398-405-12-72, 398-405-12-85, 398-405-15-43, 398-871-1-1 osoitteessa Pipponkatu/Sinisenkaarre, Lahti. Toiminta voidaan aloittaa lupapäätöstä noudattaen luvansaajan esittämästä perustellusta syystä mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, sillä luvan täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Perusteluosa

HAKEMUKSEN TIIVISTELMÄ

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lahdessa Pippon eteläiselle alueelle rakennettavien teollisuuskiinteistöjen asemakaavan mukaisesta louhinnasta sekä siitä syntyvän kiviaineksen kuljetukselle, välivarastoinnille, murskaukselle ja niihin liittyville toiminnoille haetaan ympäristölupaa. Kiviaineksen louhinta tehdään hakemuksen mukaan kolmessa vaiheessa vuosina 2026–2029. Ensimmäisessä vaiheessa vuonna 2026 aloitetaan louhinta kahdesta alueesta itäisimmällä siten, että murskausta tehdään louhinta-alueen vieressä. Toisessa vaiheessa vuonna 2027 louhinta etenee sekä itäisellä että läntisellä alueella ja murskaustoiminnot siirretään läntiselle alueelle. Kolmannessa vaiheessa vuonna 2028 louhitaan viimeiset itäisen alueen kohdat siten, että murskausta tehdään edelleen läntisellä alueella.

Toiminnasta aiheutuvat melun, pölyn ja liikenteen vaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Melun leviämisen estämiseksi alueen itäreunalle rakennetaan noin 8 m korkea meluvalli. Työmaan vaikutukset asemakaavan mukaisille suojaviheralueille minimoidaan parasta käyttökelpoista tekniikka hyödyntäen.

Lupaa toiminnan aloittamiselle haetaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta YSL 199 § mukaisesti, sillä toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

LUVAN HAKIJA

Lahden kaupunki, Y-tunnus 0149669-3

Kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelun vastuualue
Kirkkokatu 27, 15140 Lahti

HAKIJAN YHTEYSHENKILÖ

Ilkka Hurme

ilkka.hurme@lahti.fi

044 482 6563

TOIMINNAN SIJAINTI

Hakemuksen toiminta-alue sijaitsee Pippon eteläisellä teollisuusalueella, jossa on tammikuussa 2026 lainvoimaiseksi tullut asemakaava. Alue sijaitsee Kujalan teollisuusalueen länsipuolella. E75-moottoritie sijaitsee lupa-alueesta noin 500 m etäisyydellä länteen ja moottoritien sekä lupa-alueen välinen alue on pääosin metsäistä aluetta, jonka läpi kulkee pohjois-etelä-suunnassa junarata. Lupa-alueen itäpuolella kulkee Korvenrannantie, jossa on asuinkiinteistöjä. Lupa-alueen pohjoispuolella on Pippon motocrossrata sekä eteläpuolella Vahtersuo.

Toiminta sijoittuu kiinteistöille 398-405-4-27, 398-405-4-30, 398-405-4-31, 398-405-4-32, 398-405-4-33, 398-405-4-37, 398-405-4-66, 398-405-4-67, 398-405-4-70, 398-405-4-71, 398-405-12-40, 398-405-12-45, 398-405-12-70, 398-405-12-72, 398-405-12-85, 398-405-15-43, 398-871-1-1 ja sijaitsee osoitteessa Pipponkatu/Sinisenkaarre.

SUUNNITELTU TOIMINTA JA ALOITTAMISAJANKOHTA

Lupa-alueelle haetaan ympäristölupaa rakennettavien teollisuuskiinteistöjen asemakaavan mukaisesta louhinnasta sekä siitä syntyvän kiviaineksen kuljetukselle, välivarastoinnille, murskaukselle ja niihin liittyville toiminnoille.

Ympäristöluvan mukainen toiminta on tarkoitus aloittaa kohteessa heti luvan myöntämisen jälkeen vuoden 2026 kesällä.

Lupaa toiminnan aloittamiselle haetaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Perusteluna on, että toiminnan aloittaminen mahdollistaa katujen ja tonttien rakentamisen. Alueella muodostuvat kiviainekset hyödynnetään toiminta-alueella kiertotalouden periaatteiden mukaisesti. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

VAKUUS

Luvan hakija esittää, että toiminnalle ei aseteta vakuutta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Kiinteä murskaamo tai sellainen tietyllä alueella sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, on ympäristönsuojelulain 27 §:n liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 e mukaan ympäristölupavelvollinen (YSL 527/2014: 27 §). Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta säädetään kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa (VNA 800/2010: 1 §).

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 2 § kohdan 2) mukaan kyseistä lakia ei sovelleta, mikäli ottaminen liittyy rakentamisen yhteydessä irrotettujen aineiden ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimenpide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan.

Muraus-asetuksen (VNA 800/2010) 3 § mukaan kivenlouhimo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Lupahakemuksessa louhittavaksi esitetyn alueen rajan ja asumiseen käytetyn rakennuksen ja sen oleskelupihan välinen etäisyys alittaa 300 m.

Louhinta kohteessa on osa asemakaavan mukaista esirakentamista, eikä maa-aineslain (MAL 555/1981) 2 § kohdan 2) perusteella asiassa sovelleta maa-aineslakia tai muraus-asetuksen 3 § esitettyä 300 m etäisyyden rajaa.

Ympäristönsuojelulain 49 § mukaan toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta naapurushaittaa ja sen takia louhinnan ympäristövaikutukset on huomioitu määräyksissä.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n kohdan 6 perusteella ympäristölupaviranomainen on Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta (YSA 713/2014: 2 §).

HAKEMUKSEN VIREILLETULO JA TÄYDENNYKSET

Lupahakemus on alun perin tullut vireille 3.3.2026 ja sitä on täydennetty 7.4.2026. Hakemus on kuulutettu 15.4.-22.5.2026.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta on myöntänyt 11.6.2024 Lahden kaupungille ympäristöluvan murskata Lakkilantien entisellä speedwayradalla sinne kasattua kiviainesta. Kyseinen alue kuuluu tämän lupahakemuksen alueeseen.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Lupa-alueesta suurin osa on kaavoitettu 28.1.2026 lainvoimaiseksi tullessa Kujala, Ämmälä, Kerinkallio, Pippon eteläosa -asemakaavassa merkinnällä TL-1, eli: teollisuutta, varastointia ja niihin liittyvää liiketoimintaa sekä logistiikkaa palvelevien rakennusten korttelialue, alueella voidaan suorittaa maanmuokkaustöitä, esirakentamista sekä väliaikaista kiviainesten käsittelyä, murskausta ja maa-ainesten läjitystä.

Läntisen alueen keskellä kulkee alue merkinnällä E-hu, eli: erityisalue, joka on tarkoitettu hulevesien johtamista, viivyttämistä ja käsittelyä varten.

Itäisen ja läntisen alueen keskellä sekä pohjoispuolella on EV/s-merkitty alue, eli: suojaviheralue, alueella on erityisiä luontoarvoja, jotka tulee huomioida kaikissa aluetta koskevissa toimenpiteissä, ulkoilureittien hulevesien käsittelyalueiden sekä teknisten rakennelmien sijoittaminen tulee tehdä mahdollisimman vähän luontoarvoihin vaikuttamalla, alueen toimiminen ekologisena yhteytenä tulee varmistaa alueen hoitotoimenpiteissä, alueen metsänhoidon tulee olla

mahdollisimman luonnonmukaista siten, että noudatetaan varovaisuutta ja säilytetään puustoa, lahopuita ja monimuotoisuutta.

Lisäksi lupa-alueen etelä- ja itäpuolella on EV1-merkitty alue, eli: suojaviheralue, jolle voidaan rakentaa maavalli. Alueelle saa ulottaa korttelialueiden tasaamisesta johtuvia, välttämättömiä maa-aineksia, luiskia, leikkauksia ja pengerryksiä sekä hulevesien johtamiseen ja hallintaan liittyviä rakenteita. Alueen läpi saa johtaa tarvittaessa korttelialueen käyttöön varatien.

ALUEEN TOIMINTAHISTORIA JA NYKYTILA

Alue on ollut pääosin metsävaltainen, jossa on sijainnut speedwayrata sekä muutamia asuinrakennuksia.

Maaperä, pohjavesi ja pintavesi

Lupa-alueen pääasiallinen pintamaalaji on savea sekä paikoin ohuena kerroksena hiekkamoreenia. Kallio on alueella yleisesti melko lähellä maanpintaa, vaikkakin varsinaista avokalliota on vähän. Pintamaalajin alapuolella alueella on tyypillisesti paksuudeltaan vaihteleva kerros silttistä savea, savea tai silttiä. Nykytilanteessa maaperän paksuus vaihtelee alueella noin 0–15 metrin välillä siten, että suunnittelualueen itä- ja länsiosassa irtomaakerroksen paksuus on yleisesti enintään viisi metriä. Alueen keskiosan halki kulkee luode-etelä-suunnassa kallioperän painanne, jonka alueella irtomaakerroksen paksuus on paikoin yli 20 m. Irtomaakerros koostuu myös painanteen kohdalla pääosin hienoaineskerroksista, joiden alla on muutaman metrin paksuinen pohjamoreenikerros. Hiekkaa tai hiekkaista silttiä esiintyy pienellä alueella lupa-alueen pohjoisosassa sekä ohuina kerroksina alueen kaakkois- ja koillisosassa. Kalliopainanteessa kalliopinnan taso on alimmillaan noin tasolla + 70 m. Korkeimmillaan kallio on suunnittelualueen itäosassa Kivimäen laella noin tasolla + 110 m.

Alue ei sijaitse vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Lahti (1-lk, 0439801), joka sijoittuu lupa-alueen länsi- ja pohjoispuolelle, lähimmillään noin kilometrin etäisyydelle.

Alueelle on asennettu vuonna 2024 yhdeksän pohjaveden havaintoputkea. Pohjaveden pinta havaintoputkissa vaihteli maan pinnasta mitattuna muutamasta kymmenestä sentistä noin - 7,5 m syvyydelle maanpinnasta. Tutkimuksien perusteella alueella esiintyvän ja muodostuvan pohjaveden määrä on varsin vähäinen. Kivimäen länsipuolella olevassa kalliopainanteessa voi tutkimuksen mukaan esiintyä ajoittain paineellista pohjavettä.

Osassa Korvenrannantien varressa sijaitsevilla kiinteistöillä on oma kaivo. Kaivoja ei ole kartoitettu ja alueen liittäminen Lahti Aqua Oy:n vesihuollon toiminta-alueeseen on parhaillaan käynnissä.

Lupa-alueen pintavedet valuvat Vartio-ojaan ja siitä Porvoonjokeen. Porvoonjoki virtaa edelleen Suomenlahteen.

Luonto- ja kulttuuriarvot

Alueella on tehty asemakaavoitusta varten luontoselvityksiä vuosina 2020 ja 2021 Albus Luontopalvelut Oy:n toimesta.

Alueella tunnistettiin liito-oravan elinympäristöksi soveltuvia alueita, mutta alueella ei ole kuitenkaan tehty havaintoja liito-oravista. Liito-oravahavaintoja on kuitenkin tehty lupa-alueen pohjoispuolella sijaitsevan motocrossradan läheisyydessä sekä Vahtersuon alueella.

Alueella ei ole havaittu merkkejä viitasammakon esiintymisestä.

Lepakkokartoituksessa alueella tehtiin runsaasti havaintoja, jotka keskittyivät alueen varttuneisiin metsiin. Lepakkolajeista alueella havaittiin pohjanlepakko, viiksisiippa, isoviiksisiippa, vesisiippa, ripsisiippa ja pikkulepakko.

Asemakaavoituksessa on jätetty alueen keskelle suojaviheralue, jolla on erityisiä luontoarvoja. Asemakaavoituksella on pyritty säilyttämään liito-oraville ja lepakoille kulkureitti lupa-alueen pohjoisien metsäalueiden sekä Vahtersuon välillä.

Vartio-ojassa välittömästi suunnitellun työmaan hulevesien kulkeutumiskaikan yläpuolella on toteutettu taimenkunnostuksia. Ojassa on kalastoon liittyviä luontoarvoja.

Alueella ei ole tiedossa historiallisesti, kulttuurillisesti arvokkaita kohteita tai luonnonsuojelualueita.

YLEISKUVAUS TOIMINNASTA

Lahden kaupunki on asemakaavoittanut alueen teollisuutta, varastointia ja niihin liittyvää liiketoimintaa varten. Lahden kaupunki alkaa esirakentamaan tontteja sekä rakentamaan tarvittavaa infraa alueen käyttämiseksi. Alueella ei ole olemassa jätevesi- tai vesijohtoverkostoa tai sähköä, joten tarvittava sähkö tuotetaan aggregaatilla ja tarvittava vesi tuodaan säiliöillä. Jätevedet poistetaan imuautolla.

Kohteelle haetaan louhinta- ja murskauslupaa asemakaavan mukaisten tonttien ja katujen rakentamista varten. Kohteessa tullaan siirtämään maa-aineksia, louhimaan kalliota, murskaamaan louhittua kalliokiviainesta sekä esirakentamaan asemakaavan mukaisia tontteja. Rakentamisalueilla oleva maa-aines hyödynnetään alueen esirakentamisessa ja rakenteissa edistäen rakentamisen kiertotaloutta.

Alueen rakentaminen tapahtuu usean vuoden aikana. Maamassojen siirtoa, louhintaa, murskausta ja esirakentamista tehdään työvaiheittain, jolloin esimerkiksi murskaus ei ole kokoaikaista. Louhintaa varten tarvittavan poravaunun tai -vaunujen sijainnit siirtyvät työmaan edetessä, jolloin porauksesta ei välttämättä kuulu ollenkaan lähialueille.

Rakennusalueen materiaalin siirrot ovat työmaa-alueen sisäistä liikennöintiä, jolloin liikennemäärien ei arvioida lisääntyvän lähikaduille. Pölyn leviämistä ympäristöön minimoidaan työmaateiden aktiivisella pölyntorjunnalla.

Murskauksesta aiheutuvaa melua rajataan murskan lähelle sijoitettavien maavallien avulla. Kohteeseen tehdyn melumallinnuksen mukaisesti maakasojen tulee olla n. 8 m korkeita. Maakasoja lisätään tai siirretään murskalaitteiston siirtojen yhteydessä. Kallion räjäytyksistä tulee hetkellistä melua ympäristöön.

Ennen louhintojen aloittamista lähikiinteistöt katselmoidaan, dokumentoidaan ja tarvittaessa kiinteistöihin asennetaan värinämittarit räjäytyksen aikaisten heilahdusnopeuksien mittaamiseksi. Lähialueiden kiinteistöjen oleskelupihoilla tehdään työn alkuvaiheessa melumittauksia, joilla todennetaan todellinen melu. Tarvittaessa työmaatoimintoja muutetaan melun leviämisen estämiseksi.

Rakennusalueen ympäristössä on luontoselvitysten aikana tunnistettu mm. liito-oravia sekä lepakoita. Kaavoituksessa ja kohteen suunnittelussa on otettu huomioon luontoselvityksessä tehdyt havainnot mm. jättämällä havaittu liito-oravien kulkureitti tonttirakentamisen ulkopuolelle. Rakentamisen aikana minimoidaan häiriöt lähiympäristöön eikä ympäristöä haitata tahallisesti. Maanainekasoilla tehtävät melunsuojaukset vähentävät melun leviämistä ja tehokkaalla pölyntorjunnalla estetään pölyn leviämistä ympäristöön. Rakennustyön lähtökohtana on minimoida kiviainesten liiallista kuljetusta ja siirtoa eikä sitä kuljeteta työmaa-alueelta pois. Näin pienennetään toiminnasta syntyvää hiilijalanjälkeä ja päästöjä sekä kuljetuksesta syntyviä yleistä turvallisuutta koskevia riskejä.

Tukitoiminnot tullaan keskittämään yhdelle alueelle. Tukitoiminta-alueelle sijoitetaan työmaan toimisto- sekä sosiaalilat ja pysäköinti. Tukitoiminta-alueelle rakennetaan erillinen tankkausta ja pieniä huoltotöitä mahdollistava alue. Alue

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

rakennetaan nestetiiviiksi, jolloin voidaan varautua mahdollisen tankkauksessa tapahtuvan vuodon estämiseksi.

Toiminnan ajankohta ja toiminta-ajat

Murskaamiselle, poraamiselle, rikotukselle, räjäyttämiseksi sekä kuormaamiselle ja kuljetukselle haetaan ympärivuotista lupaa arkipäivisin (maanantai–perjantai).

Lupaa haetaan seuraaville kellonajoille:

Murskaaminen klo 7:00–22:00

Poraaminen klo 7:00–21:00

Rikotus klo 8:00–18:00

Räjäyttäminen klo 8:00–18:00

Kuormaaminen ja kuljetus klo 6:00–22:00

Toimintaa arvioidaan olevan vuosina 2026–2029 yhteensä 42 kuukautena.

Kiviaineksen välivarastointi

Louhitut kiviainekset murskataan esirakentamista varten oikeaan raekokoon ja kuljetetaan mahdollisimman nopeasti rakenteeseen. Ylimääräistä varastointia kasoissa pyritään välttämään. Väliaikaisten pienlouhe- tai murskekasojen maksimikoko on 20 000 m³. Murskauksen tarvitsema meluntorjuntamaavallit rakennetaan tapauskohtaisesti vaaditun kokoiseksi. Meluntorjuntamaavallin tarvitsema maksimitäyttökokoo saattaa olla isompi kuin väliaikainen pienlouhe- tai murskakasa. Murskauksessa pölyn leviämistä vähennetään kastelulla ja pitämällä murskeen pudotuskorkeus mahdollisimman pienenä. Alueen pinta- ja kaivumaista rakennetaan toiminta-alueen itä-/kaakkoisreunaan meluvalli.

Tukitoiminta-alue

Tukitoiminta-alueella on työntekijöille sosiaalitulat sekä toimistotilat. Tilojen läheisyydessä on astiat jätteen lajittelun turvaamiseksi. Työkoneiden tankkaus tehdään niille erikseen osoitetulla paikalla. Paikka varustetaan asianmukaisilla

rakenteellisilla toimenpiteillä estämään mahdollisten polttoainevuotojen leviäminen ympäristöön. Polttoainesäiliöt ovat kaksoisvaippasäiliöitä. Tukitoiminta-alueella säilytetään polttoainetta yhteensä 3 000 litraa kerrallaan. Tukitoiminta-alueella tehdään pieniä kaluston huoltotoimenpiteitä.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Louhetta ja mursketta siirretään työmaa-alueella. Työmaan toiminnan tueksi toteutuvaa raskaanliikenteen ajoa arvioidaan olevan 10 ajoneuvoa vuorokaudessa. Työmaalle johtavat tiet ovat asfalttipäällysteiset ja työmaan sisäiset tiet ovat murskepäällysteiset. Pölyämistä estetään kastelemalla kulkureittejä. Kulku työmaalle tapahtuu Sinisenkaarre ja Pipponkadun risteysalueelta.

Tiedot syntyvistä jätteistä

Toiminnassa arvioidaan syntyvän vuosittain noin 1 000 kg sekajätettä.

TIEDOT PÄÄSTÖISTÄ ILMAAN SEKÄ NIIDEN PUHDISTAMISESTA

Arviot ilmaan kohdistuvista päästöistä on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Päästö (t/a)
hiukkaset (sis. pöly)	1
typen oksidit (NO _x)	1
rikkidioksidi (SO ₂)	0,5
hiilidioksidi (CO ₂)	400

Pölyn leviämistä ehkäistään kastelemalla työmaateitä sekä ajamalla vain toiminnan kannalta välttämättömät ajot.

TIEDOT MELUSTA JA TÄRINÄSTÄ

Räjäytettävät kentät suunnitellaan niin, että tärinän vaikutus läheisiin rakennuksiin on sallittujen heilahdusnopeusarvojen alapuolella. Räjäytyksen aiheuttamaa tärinää

tarkkaillaan räjäytystyön aikana asentamalla lähimpiin rakennuksiin tärinämittarit. Louhinta- ja murskausmelun arvioidusta leviämisestä on tehty melumallinnus. Mallinnus on tehty arvioidulla työkonemäärällä sekä arvioiduilla työvaiheilla. Mallinnuksessa huomioitiin myös melua vaimentavat torjuntatoimenpiteet, jotka huomioidaan louhinta- ja murskaustöissä. Lisäksi todellinen tilanne melun vaikutuksesta lähimmille asuinkiinteistöille todetaan mittaamalla.

TIEDOT MAAPERÄN, POHJAVESIEN JA PINTAVESIEN SUOJELEMISEKSI TEHTÄVISTÄ TOIMISTA

Alueen työmaavedet ohjataan pintakallistuksin ja ojituksin laskeutusaltaisiin. Alueelle rakennetaan yhteensä 5 laskeutusallasta. Vesi kulkeutuu laskeutusaltaista Vartio-ojaan, joka on luokiteltu puroksi. Ojassa on kalastoon liittyviä luontoarvoja, joiden säilyttämiseksi työmaavesien hallintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota, erityisesti samentumisen ja kiintoaineen kulkeutumisen ehkäisemiseksi.

Työmaavesien hallintaperiaatteina on, että työmaa vaiheistetaan siten, että nykyinen kasvillisuus voidaan säilyttää mahdollisimman pitkään. Paljaana ja muokattuna olevan maa-alueen pinta-ala minimoidaan. Varasto- ja muuhun työmaakäyttöön otettavat viheralueet pyritään minimoimaan. Kaivuumaita, joita varastoidaan lyhytkestoisesti (max. 10 päivää) välivarastoidaan eroosiosuojatusti. Sitomattomat, jyrkät leikkauspinnat suojataan tilapäisesti. Työmaan ulkopuoliset virtausreitit ohjataan työmaan ohi. Työmaan sisäiset virtausreitit suunnitellaan siten, että ne risteävät toimenpidealueiden ja työmaareittien kanssa mahdollisimman vähän.

Ojiin asennetaan peräkkäisiä suotopatoja. Suotopadot viivyttävät vettä ehkäisemällä laskuojan eroosiota ja samalla laskeuttavat kiintoainetta. Suotopatojen materiaalina on kiviaines, jonka raekoko pienenee alavirran suuntaan. Mikäli lähtevän veden kiintoainepitoisuus näyttää korkealta, voidaan vettä pumpata takaisin sopiville alueille takaisin pintavalutukseen tai ohjata vedet liikuteltaville laskeutuslavoille.

Katualueen rakentamisessa muodostuvat työmaavedet viivytetään liikuteltavilla laskeutuslavoilla ennen niiden johtamista eteenpäin. Kiintoaineksen laskeutusta voidaan tehostaa edelleen lavalle asetettavien väliseiniä avulla tai tarvittaessa työmaavedet ohjataan kiintoaineksen laskeutuslavalta lavan perään asennetulla toisella lavalla sijaitsevaan geotuubiin. Kiintoaineen poistoa voidaan tehostaa purkuputken päähän asennettavalla suodatinkankaalla, joka vaihdetaan riittävän usein. Suolle käsiteltyjä työmaavesiä voidaan ohjata työmaa-alueelta hallitusti pintavalutuksena. Laskeutusaltaiden ja ojien kuntoa seurataan työmaan aikana. Onnettomuustilanteissa otetaan yhteyttä pelastuslaitokselle ja pumppaus keskeytetään.

Työmaavesien raja-arvoiksi on esitetty:

- Kiintoaine: < 300 mg/l
- pH: 6–9
- Lämpötila: < 25 °C
- Öljyt: < 5 mg/l

Jos raja-arvot ylittyvät yksittäisessä näytteenotossa kiintoaineen, pH:n tai öljypitoisuuden osalta, tulee työmaan hulevesien laatua seurata tavanomaista tiiviimmin noin neljän viikon ajan (esimerkiksi kuukauden tarkkailujaksolla neljä näytettä, neljän sadetapahtuman ajalta), jolloin varmistetaan hulevesien laadun korjaantuminen pidemmällä ajanjaksolla.

Raja-arvojen ylittyessä yksittäisessä näytteenotossa, työmaalla ryhdytään seuraaviin toimenpiteisiin:

- raportointi vedenlaadun poikkeamasta kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle
- tarkistaa työmaan hulevesien hallintarakenteet ja niiden toimivuus
- korjata, vaihtaa ja/tai huoltaa rakenteet, jotka ovat huollon tarpeessa

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

- arvioida, onko työmaalla toimimattomia hulevesirakenteita, jotka tulisi korvata toisella tekniikalla
- arvioida, tarvitaanko kohteessa hulevesien hallintaa alueilla, joilla sitä ei ole ennestään.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN (BAT) SEKÄ YMPÄRISTÖN KANNALTA PARHAIDEN KÄYTÄNTÖJEN (BEP) SOVELTAMISESTA

Ilmaan pääsevän pölyn leviämistä ehkäistään vedellä. Ilmanlaadun ei arvioida muuttuvan merkittävästi nykyisestä.

Louhinta- ja murskausalueen itä-, kaakkois- ja eteläpuolelle muodostuva meluvalli rajoittaa äänen leviämistä ympäristöön. Lisäksi paikallisilla louhekasoiilla estetään melun leviämistä ennen meluvallien valmistumista. Paikalliset louhekasat sijoitetaan mahdollisimman lähelle murskaa.

ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminnasta aiheutuvan ympäristökuorman vaikutusalueella on vähän asutusta tai ihmisiä, joten vaikutus yleiseen viihtyvyyteen arvioidaan vähäiseksi. Toiminta-alueen ympäristölle aiheutuva vaikutus arvioidaan myös vähäiseksi.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Alueella muokataan nykyistä maaperää. Kiertotalousperiaatteiden mukaisesti alueelta ei viedä pois maa-ainesta eikä lähtökohtaisesti tuoda uutta maa-ainesta.

Asemakaavan mukaisille suojaviheralueille, joilla on erityisiä luontoarvoja (EV/s) minimoidaan työmaan vaikutukset parasta käyttökelpoista tekniikkaa hyödyntäen.

Lainvoimaisessa asemakaavassa sekä Lahden kaupungin hyväksymissä

suunnitelmissa on tiedostettu sekä otettu huomioon luontoselvityksissä havaitut

luontoarvot asemakaavan toteuttaminen huomioiden. Luonnonsuojelulain 9/2023

82 § mukaisesti aluetta käytetään rakennustoimintaan. Luontoarvokkaat kohteet

mm. liito-oravien kulkureitti ja havaitut pesäpuut on jätetty kaavoitettujen teollisuustonttien ulkopuolelle. Melun leviämistä murskauksen yhteydessä minimoidaan maavalleilla sekä pölyn leviämistä kastelemalla työmaateitä sekä pitämällä pudotuskorkeudet mahdollisimman pieninä. Luonnonsuojelulain 9/2023 70 § tahalliseen häirintään rinnastettavaa toimintaa ei alueella harjoiteta.

Kiviainesten ja maamassojen siirrot ja kuljetukset pyritään pitämään minimissään, jolloin pienennetään toiminnasta syntyvää hiilijalanjälkeä ja päästöjä. Pitkäaikaiset vaikutukset luontoon ja rakennettuun ympäristöön arvioidaan vähäisiksi.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Nykyisissä ojissa olevat vesimäärät kasvavat jossain määrin johtuen vettä sitovan metsän poistosta. Lisäksi alueelle rakennetaan uusia, pinnoitettuja teollisuustontteja. Hulevesien purku hajautetaan useaan kohtaan alueellisesti ja nykyisiä uomia kunnostetaan. Pitkäaikaiset vaikutukset vesistöön arvioidaan vähäisiksi.

Ilmaan joutuvien päästöjen vaikutukset

Työkoneista tulevat päästöt pyritään pitämään minimissään optimoiden työsuoritteet ja ajomatkat. Pölyn leviämistä estetään esim. kastelemalla ajoväyliä. Työ ei poikkea normaalityyppisestä infrarakentamisesta. Kokonaisvaikutukset arvioidaan vähäisiksi.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Alueella muokataan nykyistä maaperää. Kiertotalousperiaatteiden mukaisesti alueelta ei viedä pois maa-ainesta eikä lähtökohtaisesti tuoda uutta maa-ainesta. Työssä ei käytetä normaalista infrarakentamisesta poikkeavia työtapoja. Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen arvioidaan vähäisiksi.

ARVIO TOIMINTAAN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ SEKÄ TIEDOT ONNETTOMUUKSIIN
VARAUTUMISESTA

Toiminnan arvioidaan olevan tavanomaista maanrakennusta. Suurimmaksi mahdolliseksi ympäristöriskiksi arvioidaan polttoaineen tai hydraulioöljyn leviäminen maaperään. Riskiin varaudutaan kouluttamalla henkilökuntaa sekä sijoittamalla imeytysainetta työkoneiden välittömään läheisyyteen. Polttoainesäiliöt ovat kaksoisvaippasäiliöitä. Jokaisessa työkoneessa ja ajoneuvossa on oma alkusammutuskalusto. Alueella toimivat henkilöt perehdytetään onnettomuus-, hätä- ja häiriötilanteissa toimimiseen.

TIEDOT TARKKAILUSTA

Käyttötarkkailu

Jatkuva aistinvarainen tarkkailu alueella toimivien toimesta.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Suurin yksittäinen melunlähde rakennusalueella on kiviainesmurska. Murskan ja työkoneiden yhteisvaikutuksesta muodostuva melu mitataan toiminnan alkuvaiheessa. Mikäli sallitut melutasojen arvot ylittyvät, ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin meluhaitan vähentämiseksi, kuten maavallien parempaan sijoitteluun. Ennen ensimmäistä räjäytystä lähialueen rakennukset katselmoidaan ja dokumentoidaan. Tarvittaessa lähimpiin kiinteistöihin asennetaan tärinämittarit. Tärinämittareiden avulla mitataan todelliset heilahdusnopeudet, joita räjäytys aiheuttaa. Mittaustulosten perusteella tarkennetaan kerralla louhittavien kenttien kokoja tai räjäytysainemääriä.

Raportointi ja tarkkailuohjelmat

Kaikki työvaiheet kirjataan ylös päivämäärineen ja kellonaikoineen. Pölyä tarkkaillaan aistinvaraisesti ja melua sekä tärinää mittaamalla. Alueen hulevesiä tarkkaillaan ottamalla näytteet kaksi kertaa vuodessa. Hulevedestä analysoidaan mm. pH, sulfaatti, sähkönjohtavuus, kiintoaine ja mineraaliöljyt.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Alkuperäisen lupahakemuksen asiakirjat ovat olleet nähtävillä 15.4.-22.5.2026 Lahden kaupungin verkkosivuilla. Hakemuksen vireilletulosta on ilmoitettu Etelä-Suomen Sanomat -lehdessä 15.4.2026. Lupahakemuksesta on ilmoitettu lähinaapureille sekä asianosaisille ja heille on varattu tilaisuus tulla kuulluksi.

LAUSUNNOT

Hakemuksesta pyydettiin lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta, Päijät-Hämeen Pelastuslaitokselta, Lahden ympäristöterveydeltä ja Lahden kaupunkisuunnittelulta.

Lahden ympäristöterveys toteaa 26.5.2026 antamassaan lausunnossa, että toiminta-aikoja voisi vielä tarkastella siten, että aloitus olisi aikaisintaan klo 7.00 ja myöhäisin lopetus klo 21.00. Lisäksi ympäristöterveys korostaa, että työt tulee tehdä hakemuksessa esitetyllä tavalla. Lähialueenasukkaita on hyvä kuunnella niin melun kuin töistä aiheutuvan tärinän osalta säännöllisesti. Lisäksi Lahden ympäristöterveys suosittelee, että lupaehtoihin kirjataan melua seuraavien melumittausten dokumentointi ja toimittaminen lupaviranomaiselle säännöllisesti. Melumittauksia on hyvä tehdä koko hankkeen ajan, ei ainoastaan työn alkuvaiheessa. Lupahakemuksessa mainitut tärinämittareiden asennukset lähimpiin kiinteistöihin, tulosten seuranta ja dokumentointi on hyvä edellyttää myös annettavan luvan ehdoissa.

Lupa- ja valvontavirasto on ilmoittanut 20.5.2026, ettei katso tarpeelliseksi antaa lausuntoa ympäristölupahakemuksesta. Päijät-Hämeen Pelastuslaitos ei ole antanut lausuntoa ympäristölupahakemuksesta.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia.

Hakemuksesta jätettiin yksi mielipide. Mielipiteessä esitettiin seuraavia ympäristölupahakemusta koskevia asioita:

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

- Hankkeesta on laadittava YVA-päätös ennen lupakäsittelyä. Perusteluina mielipiteessä oli, että ELY-keskuksen lausunto YVA-menettelyn tarpeesta perustui oletukseen, että kyse on asemakaavan mukaisesta esirakentamisesta eikä erillisestä maa-ainestenotosta. Lupahakemuksessa esitetyt toiminta-ajat sekä laaja kiviaineksen hyödyntäminen eri kohteissa viittaavat siihen, että todellisuudessa kyse on YVA-lain mukaisesta kiven, soran ja hiekan otosta, joka ylittää YVA-kynnyksen. ELY-keskuksen aiempi kanta perustui tietoon, että kaikki aineksen hyödynnetään hankealueella. Nyt kuitenkin hakemuksen mukaan mursketta voidaan myydä muihin kohteisiin, mikä muuttaa hankkeen luonnetta.
- Koko asemakaava-alueella on tehtävä uusi liito-oravaselvitys, koska aiemmat selvitykset eivät ole kattavia eivätkä huomioi liito-orava urosten pesimäaluetta Vartio-ojan varrella tai liito-orava naaraiden pesimäaluetta Rälssin alueella, joka on EU-direktiivin mukainen suojeltu lisääntymis- ja levähdyspaikka. Lisäksi on laadittava uusi lepakkoselvitys, sillä hakemuksessa ei ole esitetty miten lepakkoalueet on otettu huomioon, eikä niiden säilymistä ole varmistettu.
- Haitat lähialueen asukkaille ja kiinteistöille tulee selvittää ennakkokartoituksella ja laatia korvaussuunnitelma. Perusteluina on, että Kujalan alueella on aiemman louhinnan yhteydessä raportoitu kaivojen kuivumista ja talojen perustusten halkeilua räjäytyksistä aiheutuneen tärinän seurauksena. Nykyinen hakemus koskee louhintaa ja räjäytyksiä entistä lähempänä asutusta. Melumallinnuksessa ja tärinäarvioissa ei ole riittävästi huomioitu herkkiä rakenteita, pohjavesiolosuhteita eikä savi- ja silttikerrosten aiheuttamaa tärinän vaimenemattomuutta.

VASTINEET LAUSUNTOON JA MIELIPITEESEEN

Hakijalta on pyydetty vastine Lahden ympäristöterveyden lausuntoon:

Hakija on ympäristölupahakemuksessa hakenut työskentelyajoina Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010 eli ns. muraus-asetuksen mukaisia työskentelyaikoja. Työskentelyajat arkipäiväiselle työnteolle mahdollistavat työskentely haettuina aikoina, ajat eivät velvoita työskentelemään haettuina aikoina.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lausunnon esitettyjen melumittausten määrää voidaan lisätä suoritettavaksi, kun työmaatoiminnoissa tapahtuu suuria muutoksia melun tuottavien laitteistojen sijainneissa. Mittauksin todennettujen melumäärien mukaisesti tarkennetaan melun leviämisen suojausratkaisuja.

Lähialueen rakennuksiin asennettavien tärinämittarien mittaustiedot voidaan toimittaa tarvittaessa ympäristövalvonnalle.

Hakijalta on pyydetty lausunto mielipiteeseen:

Hakija on ilmoittanut, ettei sillä ole lausuttavaa mielipiteeseen.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toiminnan aloitus

1. Toiminta voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen. (YSL 527/2014: 199 §)
2. Luvansaajan on ilmoitettava toiminnan aloittamisesta etukäteen valvontaviranomaiselle. Toiminnan aloittamisvaiheessa on Lahden ympäristöpalveluille varattava mahdollisuus osallistua toiminnan aloituskokoukseen. (YSL 527/2014: 170 §; YSA 713/2014: 15 §)
3. Alueelle tulevan ja lähtevän kuljetuskaluston kulku on järjestettävä joustavaksi siten, että sisäisten kuormausten siirtomatkat ovat lyhyitä toiminta-alueella. Peruutukset ja peruutussummerien meluhaitat on minimoitava. (VNA 800/2010: 6 §; YSL 527/2014: 142 §)
4. Ennen louhinnan ja murskaustoiminnan aloittamista sekä työn aikana on toiminnan muutoksista, kuten työn edetessä vaiheesta toiseen, tiedotettava lähiympäristön asukkaita. Lähiympäristön asukkaille on myös ilmoitettava räjäytystoiminnasta. Toiminta-alueelle pääsy on kiellettävä ja estettävä

ulkopuolisilta. Toiminta-alueen rajoille on sijoitettava näkyvästi esille selkeät opasteet. (VNA 713/2014: 15 §)

5. Murskainaseman ympärille, sen välittömään läheisyyteen, on rakennettava valli estämään melun ja pölyn leviämistä ympäristöön. Vallien sijoittelussa on huomioitava sekä lähimmät melulle häiriintyvät kohteet että pölyn leviämisen estäminen tielle. Vallit on rakennettava ennen murskainaseman käyttöönottoa ja ne saa purkaa vasta sitten, kun murskaus on lopetettu kyseisessä paikassa. Jos murskainasema siirretään, on vastaavat vallit oltava rakennettuna uudessa paikassa ennen kuin murskainasema aloittaa toimintansa. (VNA 800/2010: 6 §)

Luonnonsuojelu

6. Pölyäminen tai melu ei saa haitata tai vaarantaa luontoarvoja. Toimintaa valmistelevissa maanrakennustöissä ja toiminnan aikana tulee varmistaa, ettei aiheuteta haitallisten vieraslajien leviämistä. (LSL 9/2023: 75-78 §; VNA 1066/2023: 7 §, liite 6, 9 § liite 7)

Melu- ja pölypäästöt

7. Toiminnasta syntyvän melun ja pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla melu- ja pölylähteet teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Murskauksesta aiheutuvaa pölyn leviämistä on estettävä kastelemalla tai tarvittaessa koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä kastelua tai muuta pölyn estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. (YSL 527/2014: 14 §, 15 §, 52 §, 53 §; VNA 800/2010: 4–6 §)

8. Toiminnasta aiheutuvaa silmin havaittavaa kivi- tai maa-ainespölyä ei saa kulkeutua lupakiinteistön ulkopuolelle. Pölyämisen estämistoimista on pidettävä

kirjaa. Kirjanpito on esitettävä lupavalvojalle pyydettyäessä. (YSL 527/2014: 14 §, 15 §, 52 §, 53 §; VNA 800/2010: 4–6 §; VNA 79/2017: 4 §)

9. Varastokasat, kulkuväylät, alueelta lähtevät kuormat sekä tie on tarvittaessa kastettava pölyämisen ehkäisemiseksi. Laitteet on pidettävä hyvässä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin. Kastelujärjestelmän rikkoutuessa tai muun päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön sattuessa on päästöjä aiheuttava toiminta keskeytettävä, kunnes järjestelmä on korjattu tai muu häiriö poistettu. (YSL 527/2014: 14 §, 66 §, VNA 800/2010: 4 §)

10. Porauksesta, rikutuksesta, murskaustoiminnasta ja kuljetuksista aiheutuva melu ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien kohteiden oleskelupihoilla klo 7.00–22.00 keskiäänitasoa 55 dB(A). Mikäli melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, on mittaustuloksiin lisättävä melutason ohjearvopäätöksen 4 §:n mukaisesti 5 dB ennen tulosten vertaamista päiväohjearvoihin. (VNA 800/2010: 7 §; VNp 993/1992: 2 §, 4 §)

11. Murskaustoiminnassa syntyvien ulkoilman epäpuhtauksien pitoisuudet eivät saa ylittää ilmanlaatuasetuksessa niille asetettuja ulkoilman raja-arvoja. (VNA 79/2017:4 §; VNA 800/2010: 5 §)

12. Työkoneet ja laitteet on huollettava ja pidettävä kunnossa sekä niitä on käytettävä niin, että niiden käytöstä aiheutuu mahdollisimman vähän haitallisia vaikutuksia ympäristölle. Tarpeeton joutokäynti muualla kuin tieliikennelainsäädännössä tarkoitettulla tiellä on kielletty. (YSL 527/2014: 217 §)

13. Mikäli toiminnasta todetaan aiheutuvan melu-, pöly- tai värinähaittaa asutukselle, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan vähentämiseksi. Toiminnanharjoittajan on muutoinkin havaittuaan, että toiminta ei täytä sille ympäristönsuojelulaissa ja tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia, viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin vaatimusten noudattamiseksi. Jos haitta poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta, voi

toiminnanharjoittaja tai ympäristölupaviranomainen ryhtyä toimiin luvan muuttamiseksi. Lupaviranomainen voi myös peruuttaa luvan, jos hakija on antanut olennaista virheellistä tietoa, luparikkomukset ovat toistuvia tai jos toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei saada täytetyksi lupaa muuttamalla. (YSL 527/2014: 7 §, 14 §, 89 §, 93 §)

14. Louhintaa, murskaamista, kuormauksia tai kuljetuksia ei saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä. Kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin klo 7.00 ja 22.00 välisenä aikana. Kuormaus ja kuljetus on sallittu lauantaisin klo 7.00–18.00 välisenä aikana vain erityisistä syistä, jotka Lahden ympäristöpalvelut on hyväksynyt. (VNA 800/2010: 8 §)

Hulevesien hallinta

15. Valuma- ja hulevedet tulee johtaa hallitusti toiminta-alueilta hakemuksessa esitetyn työmaavesien hallintasuunnitelman mukaisesti. (YSL 527/2014: 7 §, 140 §; VNA 800/2010: 10 §)

Polttonesteiden ja vaarallisten aineiden varastointi ja käyttö

16. Alueella käytettävien vaarallisten aineiden varastointi sekä koneiden ja laitteiden sijoitus, säilytys, huolto ja tankkaus on järjestettävä siten tukitoiminta-alueilla, ettei toiminnasta aiheudu pohjaveden, pintaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Tukitoiminta-alueen tulee olla nestetiivis ja öljynerottimeen kallistettu. Lopullinen tekninen suojausratkaisu tulee hyväksyttävä Lahden ympäristöpalveluilla ennen rakentamista. (YSL 527/2014: 15–17 §, 20 §)

17. Polttonestesäiliöiden on oltava standardisoituja kaksivaippaisia tai yksivaippaisia suoja-altaalla varustettuja palavan nesteen säiliöitä. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimellä, vuodonilmaisimella ja automaattisella pinnanmittauksella. Säiliöiden tulee olla uusia tai kuntotarkastuksen perusteella A-luokan säiliöiksi luokiteltuja. Säiliöt on suojattava törmäyksiltä raskailla törmäyssuojilla tai kaiteilla.

Törmäyssuojat tulee maalata huomiovärein tai varustaa heijastimilla. (YSL 527/2014: 16 §, 17 §, 28 §; VNA 800/2010: 9 §)

18. Kevyen polttoöljyn säiliöiden sijoitus- ja täyttöpaikan hulevedet tulee käsitellä standardin SFS-EN-858-1 mukaisella I-luokan öljynerottimella, josta poistuvan veden hiilivetypitoisuus on alle 5 mg/l. Viemärissä on oltava välittömästi öljynerottimen jälkeen näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo, josta jätevesien pääsy viemäriin tai muuhun purkupaikkaan voidaan sulkea. Näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo on sijoitettava, merkittävä ja suojattava siten, että kaivoon on esteetön pääsy. Sulkuventtiili on voitava sulkea viivytyksettä kaikissa olosuhteissa. Öljynerottimen jälkeisen näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivon sulkuventtiilin toiminta tulee tarkastaa vähintään kaksi kertaa vuodessa. Toiminnan testauksesta tulee pitää kirjaa. (VNA 800/2010: 9 §)

Jätteet ja niiden käsittely

19. Toiminnasta muodostuvat jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään ja niitä on varastoitava sekä käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa, pilaantumisvaaraa maaperälle tai pinta- tai pohjavesille eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Mahdollisuuksien mukaan on syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta vähennettävä. Syntyvä jäte on ensisijaisesti toimitettava uudelleenkäyttöön tai toissijaisesti kierrätykseen. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jäte on toimitettava hyödynnettäväksi muulla tavoin. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on toimitettava loppukäsittelyyn. (YSL 527/2014: 58 §, 62 §, JL 646/2011: 8 §, 13–16 §; VNA 800/2010: 11 §)

20. Toiminnassa mahdollisesti muodostuvat vaaralliset jätteet ja muut ympäristölle vaaralliset ja haitalliset aineet on varastoitava suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa katettuina tai muuten vesitiiviisti. Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan ja ne on ryhmiteltävä ja merkittävä ominaisuuksiensa mukaan. Vaaralliset nestemäiset jätteet on varastoitava kuten vaaralliset

nestemäiset aineet. Vaarallisten jätteiden pääsy maaperään on estettävä. (JL 646/2011: 16 §, 17 §; VNA 800/2010: 11 §)

21. Vaaralliset jätteet, kuten öljyinen maa tai öljyinen imeytysaine, on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisten jätteiden vastaanotto. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenevät jätelain 121 §:n mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan (JL 646/2011: 121 §; VNA 179/2012: 24 §; VNA 800/2010: 11 §)

Häiriötilanteet

22. Mikäli laitteistoihin tulee vikoja tai häiriöitä, jotka lisäävät päästöjen määrää, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin päästöjen ehkäisemiseksi, niistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Laitteet tulee saattaa normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se on teknisesti mahdollista. Päästöjä olennaisesti lisäävistä häiriöistä on ilmoitettava välittömästi Lahden ympäristöpalveluille. (YSL 527/2014: 5 §, 14 §, 52 §; VNA 800/2010: 12 §)

23. Vaarallisten aineiden valuminen ympäristöön ja pääsy maaperään, pintaveteen tai pohjaveteen on estettävä mahdollisissa onnettomuustilanteissa ja säiliöiden tai laitteistojen rikkoutuessa. Mikäli toiminnassa on pitkiä taukoja, tulee vaarallisten aineiden varastointia alueella välttää ja polttonestesäiliö tyhjentää. Vastaavasti työkoneiden pidempiaikaista säilytystä alueella on toiminta-ajan ulkopuolella vartioimattomina vältettävä. Mikäli työkoneita säilytetään ja huolletaan toiminta-alueella, on ne pidettävä lukittuina ja mahdollisuuksien mukaan tukitoiminta-alueella. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa. (YSL 527/2014: 15–17 §, 19 §, 20 §; VNA 800/2010: 9 §, 10 §, 12 §)

24. Vahinkoja varten alueelle on varattava helposti saataville riittävästi imeytysainetta ja muuta öljyntorjuntakalustoa, jolla vahingon leviäminen saadaan estettyä. Toiminnanharjoittajan tulee laatia ja ylläpitää käyttöhenkilökunnalle ohjeisto ilmoitusmenettelystä häiriötilanteissa. Työntekijät on koulutettava toimimaan oikein vahinkotilanteissa. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. (YSL 527/2014: 5 §, 14 §, 52 §; VNA 800/2010: 12 §)

25. Jos kiinteistöllä sattuu vahinko tai onnettomuus, jossa polttonesteitä tai muita kemikaaleja pääsee vuotamaan maaperään, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin päästöjen leviämisen estämiseksi ja päästöstä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi. Tapauksesta on ilmoitettava viipymättä Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle ja Lahden ympäristöpalveluille. Jos päästöstä aiheutuu maaperän pilaantumista, toiminnanharjoittajan on tehtävä maaperän puhdistamista koskeva ilmoitus Lupa- ja valvontavirastolle. Öljyinen maa tai imeytysaine on toimitettava asianmukaiseen käsittelypaikkaan. (YSL 527/2014: 5 §, 14 §, 52 §; VNA 800/2010: 12 §).

26. Työmaalla on oltava pelastus- ja ympäristönsuojeluviranomaisen yhteystiedot sekä opastus mahdollisia vaaratilanteita varten. Päästöjä lisäävistä poikkeuksellisista tilanteista tulee laatia poikkeamaraportit, joista ilmenevät vähintään häiriön kesto, suoritettut toimenpiteet sekä aiheutunut päästö (YSL 527/2014: 5 §, 14 §, 52 §, VNA 800/2010: 12 §).

Tarkkailu

27. Toiminnan asutukselle aiheutuvat melupäästöt on mittaautettava ulkopuolista asiantuntijaa käyttäen toiminnan alkaessa, kun toiminta on täysimittaisesti käynnissä. Lisäksi melumittaukset on tehtävä jokaisen työvaiheen alussa. Melumittauksissa on huomioitava melun mahdollinen kapeakaistaisuus ja

impulssimaisuus lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Mittauksissa on huomioitava kaikki melulähteet, myös kuormaus ja kuljetus. Suunnitelma melun mittaamisesta on toimitettava hyväksyttäväksi Lahden ympäristöpalveluille viimeistään viikko ennen mittausten suorittamista. Mittaustulokset on toimitettava Lahden ympäristöpalveluille 2 viikon sisällä mittauksista ja mittausraportit enintään 2 kuukauden kuluttua mittausten suorittamisesta (YSL 527/2014: 6–9 §, VNA 800/2010: 4–6 §, 13 §; VNA 993/1992: 2 §, 4 §; VNA 79/2017: 4 §).

28. Räjähäyöksien aiheuttamaa tärinää tulee mitata lähimpiin rakennuksiin asennettavien tärinämittareiden avulla. (YSL 527/2014: 6 §, 8 §, 62–64 §)

29. Toiminnanharjoittajan on osallistuttava ilmanlaadun yhteistarkkailuun. (YSL 527/2014: 6 §, 8 §, 62–64 §)

30. Hulevesien laatua tulee tarkkailtava vuosittain vesinäytteenotolla alueen itäpuolella sijaitsevalta meluvallilta Korvenrannantien suuntaan purkavasta ojasta sekä alueelta Vartio-ojan suuntaan purkavasta ojasta. Hulevesistä tulee analysoida pH, sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, CODMn, nitraatti, nitriitti, ammoniumtyppi, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivedyt (C₁₀–C₄₀).

Pohjaveden laatua ja pinnankorkeutta tulee tarkkailla vähintään kahdesta Korvenrannantien kaivosta ja alueelle asennetuista pohjavesiputkista PV1006, PV1014, PV1015 ja PV1020. Pohjavesinäytteistä tulee analysoida sameus, väri, pH, happi, TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt C₁₀–C₄₀ sekä koliformiset bakteerit.

Hule- ja pohjavesinäytteenotot on tehtävä keväällä sekä syksyllä ja tarkkailua on jatkettava toiminnan loppuun asti. Näytteenoton tulokset on toimitettava niiden valmistuttua viimeistään 1 kuukauden kuluessa Lahden ympäristöpalveluille ja vedenlaadun tarkkailuraportti vuosittain helmikuun loppuun mennessä. (YSL 527/2014: 6–9 §, 62 §, 64 §)

31. Murskauslaitoksen toiminnasta ja päivittäisestä valvonnasta vastaavat henkilöt yhteystietoineen on ilmoitettava Lahden ympäristöpalveluille sekä Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle ennen toiminnan aloittamista. Vastuuhenkilöiden tai heidän yhteystietojensa muutoksista tulee myös ilmoittaa. (YSA 713/2014: 15 §; VNA 800/2010: 12 §)

32. Toiminnan ympäristönsuojelua koskeva yhteenvetoraportti on toimitettava Lahden ympäristöpalveluille vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Raportissa tulee olla ainakin seuraavat tiedot:

- murskatun kiviaineksen määrä
- polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot
- murskauksen toiminta-ajat
- laskennalliset ja/tai mitatut vuosipäästöt
- tiedot poikkeuksellisista tilanteista ja niiden takia tehdyt toimenpiteet
- jätehuoltoa koskevat tiedot: syntyneet jätteet, vaaralliset jätteet ja niiden toimituspaikat
- rakennettavien öljynerotuskaivojen tyhjennykset sekä huolto- ja korjaustoimenpiteet
- yhteenveto mahdollisista päästöjä lisänneistä häiriöistä, (ajankohta, syyt, vaikutukset, päästölisäys, valitukset, korjaustoimenpiteet) sekä yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta olennaisista huoltotoimenpiteistä
- yhteenveto hulevesinäytteiden analyysituloksista (pH, kiintoaine, mineraaliöljyt C₁₀-C₄₀)
- vuosiyhteenvedon pohjana olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan.

Kaikki luvassa edellytetyt raportit ja selvitykset on toimitettava sähköisesti Lahden ympäristöpalveluille sähköpostiosoitteeseen ymparistopalvelut@lahti.fi. (YSL 527/2014: 6 § - 9 §, 62 §; VNA 800/2010: 13 §)

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

33. Toiminnan ympäristönsuojelua koskevat tiedot on raportoitava myös Lupa- ja valvontaviraston YLVA-järjestelmään vuosittain helmikuun loppuun mennessä. (YSL 527/2014: 6 § - 9 §, 62 §; VNA 800/2010: 13 §)

Toiminnan muutokset ja lopettaminen

34. Toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista tulee tehdä hyvissä ajoin ilmoitus ennen toimenpiteeseen ryhtymistä Lahden ympäristöpalveluille. (YSL 527/2014: 29 §, 65 §, 92 §, 106 §)

35. Toiminnan lopettamisesta on tehtävä ilmoitus Lahden ympäristöpalveluille. Toiminnanharjoittajan tulee ennakolta ilmoittaa toiminnan loppumisajankohdasta ja esittää selvitys alueen siistimisestä ja mahdollisesta puhdistamistarpeesta ja puhdistamisesta. Toiminnan lopettamisvaiheessa on Lahden ympäristöpalveluille varattava mahdollisuus osallistua toiminnan lopetuskokoukseen. (YSL 527/2014: 10 §, 52 §, 62 §, 94 §, 170 §)

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen perusedellytykset

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta katsoo, että edellä annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta kiviaineksen murskaamotoiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty. Lupapäätöksessä on huomioitu myös muut säädökset, jotka on säädetty yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi. Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti kolmeksi (3) vuodeksi. Lupa päättyy 31.12.2029 (YSL 527/2014: 48 §, 49 §)

Hakemuksesta esitetyt lausunnot sekä hakijan vastine on otettu päätöksen teossa huomioon määrättäessä muun muassa murskausaseman pölynsidonnasta, suojauksesta sekä hulevesien hallinnasta.

Toimittaessa tämän päätöksen ja hakemuksessa annettujen tietojen mukaisesti laitoksen toiminnasta ei voida katsoa nykytietämyksen mukaan aiheutuvan terveyshaittaa, merkittävää ympäristön, maaperän tai pintavesien pilaantumista tai sen vaaraa, luonnonolosuhteiden huonontumista eikä naapuruussuhteista annetussa laissa (Laki eräistä naapuruussuhteista 26/1920: 17 §) tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Alueella toimittaessa kaikki riskit on pyrittävä minimoimaan käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöjä. Toiminnanharjoittajalla on oltava lupa-alueella toiminta-aikana ympäristöriskeistä perillä oleva henkilöstö, joka pystyy omalla toiminnallaan ehkäisemään ja rajoittamaan mahdollisia ympäristövahinkoja.

Yksilöidyt perustelut

Toiminnan aloitusmääräykset 1–5

Lupaa toiminnan aloittamiselle haetaan ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa YSL 199 §:n mukaisesti koskien kiinteistön esirakentamista ja murskausta.

Perusteluna toiminnan aloittamiselle esitetään, että toiminta edistää kiertotalouden periaatteiden mukaista toimintaa sillä kohteeseen varastoidut kiviainekset voidaan murskata paikan päällä kohteessa eikä kiviaineksia kuljeteta erikseen muualle murskattavaksi. Näin pienennetään toiminnasta syntyvää hiilijalanjälkeä ja päästöjä. Toiminnan ympäristövaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Toiminnasta lähiympäristöön aiheutuvat vaikutukset (mm. melu, pöly ja liikenne) arvioidaan vähäisiksi ja niiden ei oleteta kasvavan merkittävästi nykyisestä.

Suunniteltu kiviaineksen murskaaminen on hyväksytyn asemakaavan mukaista toimintaa, minkä voidaan katsoa olevan kaavanmukaista kiertotaloutta edistävää elinkeinotoimintaa. Alueella murskattavalla kiviaineksella esirakennetaan asemakaavan teollisuus- ja varastotontteja ja välivarastoidaan alueella murskattavaa kiviainesta.

Hakija on esittänyt hakemuksessaan riittävät perustelut toiminnan aloittamisen sallimiseksi ennen lainvoimaista päätöstä ja toiminta voidaan siksi aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen. Hakija on esittänyt, ettei vakuutta asetettaisi, mikä on hyväksyttävissä, koska vaatimus vakuuden asettamisesta ei koske valtiota tai sen laitosta eikä kuntaa tai kuntayhtymää. Vaasan hallinto-oikeus voi valituksesta kumota aloitusluvan tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon. (YSL 527/2014, 199 §, 201 §)

Toiminnan alussa on välttämätöntä, että toiminnanharjoittaja ja ympäristönsuojeluviranomainen käyvät yhdessä läpi lupamääräykset alkutarkastuksessa. Lupamääräykset on sidottu hakijan ilmoittamaan kivenmurskaamiseen, murskattavan kiviaineksen määrään sekä toimintapaikkaan. Käyttöönottotarkastuksessa varmistetaan, että luvansaaja on hoitanut lupamääräysten mukaiset velvollisuutensa ennen toiminnan aloittamista.

Määräyksillä kuljetuskaluston joustavasta järjestämisestä vähennetään kuljetuskaluston aiheuttamaa meluhaittaa. Tiedottamalla murskaustoiminnan aloittamisesta ja mahdollisista muutoksista vähennetään epätietoisuutta toiminnasta ja annetaan naapurustolle aikaa varautua häiriöihin. Estämällä ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle ja sijoittamalla selkeitä opasteita lupa-alueen reunoille vähennetään vaaratilanteita ja lisätään turvallisuutta.

Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta rajoittaa murskainasemien toimintaa, jos lähimmät häiriintyvät kohteet, kuten asumiseen käytettävät rakennukset tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat oleskeluun tarkoitetut piha-alueet sijaitsevat 500 metriä lähempänä murskainlaitoksesta. Lähemmäksi kuin 300 metriä kivenmurskaamo ei saa sijoittaa häiriölle alttiista kohteesta kuin poikkeustapauksissa.

Määräys luonnonsuojelusta 6

Määräyksellä pyritään ehkäisemään liito-oravan elinympäristön vaarantumista.

Melu- ja pölymääräykset 7-14

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista sekä mahdollisuuksista vähentää ympäristöön kohdistuvia haitallisia vaikutuksia.

Melutasoa ja pölynsidontaa koskevat määräykset on annettu lähellä olevien häiriintyvien kohteiden suojaamiseksi.

Toiminnan viihtyisyys- ja terveyshaittojen rajoittamiseksi melulle on asetettu raja-arvot hyväksyttävälle melutasolle. Laaditun melumallinnuksen mukaan toiminnasta aiheutuvat melutasot eivät todennäköisesti ylitä kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ssä annettuja melutasoja. Meluraja-arvot vastaavat valtioneuvosten päätöksessä annettuja melutason ohjearvoja.

Melumittauksilla varmistetaan, että melumallinnuksessa esitetyt laskennalliset arvot eivät poikkea todellisista melutasoista. Pölymittauksilla puolestaan varmistetaan, etteivät toiminnasta syntyvät pölypäästöt ylitä ilmanlaatuasetuksen raja-arvoja. Sekä melu- että pölymittaukset on tehtävä mahdollisimman pian toiminnan alettua, jotta mahdollisiin raja-arvoylityksiin voidaan puuttua valvonnallisin keinoin nopeasti.

Määräys hulevesienhallinnasta 15

Määräyksellä varmistetaan, että toiminta-aikana muodostuvat hulevedet eivät aiheuta laatunsa tai määränsä puolesta haitallisia vaikutuksia purkualueelle.

Polttonesteiden ja vaarallisten aineiden varastointi- ja käyttömääräykset 16–18

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointia ja käyttöä koskevat määräykset on annettu toiminnan järjestämiseksi rakenteellisin ja käyttöteknisin toimenpitein siten, että aineiden pääsy maaperään ja muualle ympäristöön estetään. Vaarallisten

aineiden käsittelyssä ja varastoinnissa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöjä.

Jätteet ja niiden käsittelymääräykset 19–21

Jätteitä ja vaarallisia jätteitä koskevat määräykset on annettu jätteiden määrän vähentämiseksi, asianmukaisen jätehuollon järjestämiseksi sekä jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Jätehuollossa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudatettava ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä.

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava vaaraominaisuus. Jätteen tuottaja ja kuljettaja ovat vastuussa siitä, että jätteet lajitellaan, pakataan, merkitään ja kuljetetaan lain mukaiseen paikkaan. Erytystä huomiota on kiinnitettävä vaarallisiin jätteisiin ja öljyjätteisiin.

Siirtoasiakirjamenettelyn avulla pystytään seuraamaan muun muassa vaarallisen jätteen toimittamista tuottajalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan. Menettely helpottaa myös valvontaa. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Häiriötilannemääräykset 22–26

Häiriö- ja muita poikkeustilanteita koskevat määräykset ovat tarpeen päästöjen minimoimiseksi sekä valvonnallisista syistä. Toiminnanharjoittajalla on oltava lupa-alueella toiminta-aikana ympäristöriskeistä perillä oleva henkilöstö, joka pystyy omalla toiminnallaan ehkäisemään ja rajoittamaan mahdollisia ympäristövahinkoja.

Tarkkailua ja raportointia koskevat määräykset 27–33

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Alueella käsitellään ja varastoidaan ympäristölle vaarallisia polttoaineita, mikä aiheuttaa maaperän ja pintavesien pilaantumisriskin.

Tarkkailumääräyksillä pystytään havaitsemaan mahdolliset vuodot. Määräykset on annettu näiden riskien pienentämiseksi.

Meluhäiriöille alttiissa kohteissa tehtävillä melumittauksilla varmennetaan, että mallinnuksesta saadut melutasot vastaavat todellisuutta lähimmillä asuinkiinteistöillä.

Murskauksesta aiheutuvan pölyhaitan vuoksi toiminnan vaikutusta ilmanlaatuun on perusteltua mitata ja tarkkailla. Pölyhaitta katsotaan kohdistuvan pääasiassa lähialueille, jonka vuoksi osallistuminen yhteistarkkailuun antaa riittävästi tietoa toiminnan vaikutuksista laajemmalla alueella.

Toiminnan muutoksia sekä lopettamista koskevat määräykset 34–35

Raportointia, toiminnan muutoksia sekä lopettamista koskevat määräykset on annettu valvonnallisista syistä.

Hakemuksen käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksujen perusteet on esitetty ympäristönsuojelulaissa (YSL 527/2014: 205 §). Tietyille alueelle sijoitettavan siirrettävän murskaamon (YSA 713/2014, 2 §, kohta 6) ympäristölupahakemuksen valmistelusta peritään Lahden ympäristönsuojeluviranomaisen 1.2.2021 voimaantulleen taksan mukainen maksu (Rakennus- ja ympäristölupalautakunta 1.12.2020). Tästä päätöksestä peritään hakijalta ympäristöluvan käsittelystä aiheutuneina kuluina Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle 7 800 euroa.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 31.12.2029 saakka. Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 527/2014: 70 §)

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (VNA 713/2014)

Jätelaki (JL 646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (VNA 179/2012)

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920)

Luonnonsuojelulaki (LSL 9/2023)

Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta (VNA 1066/2023)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja
kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VNA 800/2010)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (VNp 993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (VNA 79/2017)

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin internet-sivuilla sekä Etelä-Suomen Sanomat - sanomalehdessä. Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote:

Lahden kaupunki / Kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelun
vastuualue

Lupa- ja valvontavirasto

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki / ympäristöterveys

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Tiedoksianto ja tiedottaminen:

Kuulutus + lehti-ilmoitus

Laskutus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 09.06.2026

48

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

3136/02.02.05.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

ympäristöpäällikkö Juha Alaluukas, p. 050 539 1697

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan, joka tulee voimaan 1.8.2026 alkaen.

Perusteluosa

Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen perii käsittelymaksun tämän taksan mukaisesti ympäristönsuojelulain (527/2014), jätelain (646/2011), vesilain (587/2011), merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009), maastoliikennelain (1710/1995) ja vesiliikennelain (782/2019) sekä vesihuoltolain (119/2001) mukaisten lupien, ilmoitusten, rekisteröintien, vapautushakemusten ja muiden asioiden käsittelystä sekä määräaikaivalvonnasta.

Ympäristönsuojeluviranomaisen maksut perustuvat asioiden käsittelyyn ja valvonnan keskimääräiseen omakustannusarvoon, joka sisältää asian käsittelystä viranomaiselle

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

aiheutuneet kokonaiskustannukset. Kokonaiskustannuksiin kuuluvat asian käsittelystä aiheutuvien erilliskustannusten lisäksi käsittelyn aiheuttama osuus hallinto-, toimitila- ja pääomakustannuksista sekä muista viranomaisen yhteiskustannuksista. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen asian käsittelyn omakustannusarvo on 90 euroa tunnilta.

Vesihuoltolain muutoksen vuoksi uusia ympäristönsuojeluviranomaisen toimia on tullut maksullisuuden piiriin. Liitteiden taulukot on myös muilta osin päivitetty, lähinnä ympäristönsuojelulakiin tulleiden muutosten vuoksi.

Lahden kaupungin strategiassa myös velvoite, että viranomaisen taksat on tarkistettava säännöllisesti. Lupien, rekisteröintien, ilmoitusten ja muiden asioiden käsittelystä ja valvontatoimenpiteistä perittävät maksut on esitetty liitteenä olevassa taksatekstissä sekä maksutaulukossa. Tämä päätös korvaa Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksapäätöksen (rakennus- ja ympäristölupalautakunta § 74, 1.12.2020). Uuden taksan on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2026 alkaen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Kuulutus ja lehti-ilmoitus

Ote: Lupa- ja valvontavirasto, säädöskokoelma

Liitteet

Numero Otsikko

9 Liite 1 Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa 1.8.2026 alkaen

10 Liite 2 Taksa 2026 maksutaulukko valmis

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 09.06.2026

49

Ilmanlaatu Lahden seudulla vuonna 2025

3350/11.03.02.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

ympäristö- ja laatuinsinööri Kaarina Kähäri p. 050 5391695

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee Raportin Ilmanlaatu lahden seudulla vuonna 2025 tiedokseen.

Perusteluosa

Ympäristönsuojelulain 527/2014 mukaan kunnan tulee valvoa ja edistää ilmansuojelua alueellaan, sekä sitä varten huolehtia paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ilmanlaadunseurannan järjestämisestä. Toiminnanharjoittajia veloitetaan huolehtimaan ilman pilaantumisen ehkäisemisestä, sekä olemaan riittävästi selvillä toimintansa vaikutuksista ilmanlaatuun. Lain määrittelemien veloitteiden täyttämiseksi solmittiin ”Sopimus ilmanlaadun yhteistarkkailusta Hollolassa ja Lahdessa vuosina 2021–2026”. Sopimuksen osapuolina ovat Hollolan kunta, Lahden kaupunki ja alueella sijaitsevat ympäristölupa-, rekisteröinti- tai ilmoitusvelvolliset laitokset, joiden toiminnasta aiheutuu päästöjä ilmaan. Ilmanlaatua on seurattu Lahdessa yhteistarkkailuna

vuodesta 1989 lähtien. Vuonna 2015 alkaneella sopimuksella aloitettiin ilmanlaadun seuranta myös Hollolassa.

Lahdessa ja Hollolassa seurattiin ulkoilman epäpuhtauksia alueella tehdyn ilmanlaadun yhteistarkkailusopimuksen, seurantasuunnitelman ja ilmanlaadun kehittämistyöryhmän päätösten mukaisesti vuonna 2025. Jatkuvatoimisesti tarkkailtavia epäpuhtauskomponentteja olivat typen oksidit (NO, NO₂, NO_x), hiukkaset (PM₁₀, PM_{2,5}) ja otsoni (O₃). Lisäksi alueen liuotinpäästöjä tuottavien yritysten sekä liikenteen päästöjen vaikutuksia alueen yleiseen ilmanlaatuun seurattiin passiivimenetelmällä (VOC). Jatkuvatoimisten typenoksidimittausten lisäksi NO₂ pitoisuuksia seurattiin myös passiivimenetelmällä. Puun pienpolton vaikutuksia seurattiin näytekeräyksillä joka toinen vuorokausi (PAH).

Vuonna 2025 ilmanlaatuun vaikutti liikenne, teollisuus sekä puun pienpoltto. Lisäksi helmikuussa Suomeen kulkeutui etelämpää Euroopasta kaukokulkeumana pienhiukkasia.

Ilman epäpuhtauksille on useita ohjausarvoja. Valtioneuvoston asetus 79/2017 on antanut ohjausarvoja, jotka Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2024/2881 (EU) ilmanlaadusta ja sen parantamisesta korvaa. Direktiivi tuli voimaan joulukuussa 2024 ja sen implementointi kansalliseen lainsäädäntöön valmistuu viimeistään joulukuussa 2026. Direktiivi kiristää ilmanlaadun raja-arvoja EU:n jäsenmaissa. Uusia raja-arvoja ei saa ylittää 2030 alkaen. Vuodesta 2026 alkaen tuloksia on verrattava uusiin raja-arvoihin ja jos raja-arvot ylittyvät, jäsenvaltioiden on tehtävä ilmanlaadun etenemissuunnitelma, joka sisältää toimenpiteet, joilla raja-arvot saavutetaan vuoteen 2030 mennessä. Raja-arvojen tiukentamisella tavoitellaan ilmanlaatua, mikä aiheuttaa vähemmän terveyshaittoja.

Vaikka 2026 on ensimmäinen vuosi, jolloin mittaustuloksia on verrattava uusiin raja-arvoihin, Ilmanlaatu Lahden seudulla vuonna 2025-raportissa tehdään jo vertailua

myös näihin 1.1.2030 saavutettaviin raja-arvoihin, jotta saadaan kuva, mitkä epäpuhtaudet ovat vaarassa ylittää uusia ohjausarvoja.

Lisäksi WHO on antanut terveystutkimuksiin perustuvia ohjearvoja, jotka ovat tiukempia kuin direktiivin 2024/2881 raja-arvot. Raportissa verrataan Lahden seudulla mitattuja ulkoilman epäpuhtauksia myös WHO:n vuonna 2021 antamiin ohjearvoihin.

Typpidioksidipitoisuudet eivät ylittäneet Vna 79/2017 tai EU 2024/2881 raja-arvoja, mutta vuosikeskiarvo sivusi liikenneympäristössä uuden direktiivin arviointikynnystä. Maailman terveysjärjestö WHO:n antama ohjearvo typpidioksidin vuorokausikeskiarvolle ylitettiin liikenneympäristössä. Myös WHO:n ohjearvoa typpidioksidin vuosikeskiarvolle sivuttiin vilkasliikenteisissä ympäristöissä.

Hengitettävien hiukkasten pitoisuudet olivat tyypillisesti suurimmillaan keväällä, kun katupöly heikensi ilmanlaatua. Vna 79/2017 raja-arvoja ei ylitetty. EU 2024/2881 vuorokausikeskiarvolle annettu raja-arvotaso ylittyi liikenneympäristössä useita kertoja, jolloin uuden direktiivin raja-arvon ylittyminen oli lähellä. Ylitysvuorokausia vilkasliikenteisen kadun lähellä oli 16, kun niitä sallitaan 18 kappaletta kalenterivuoden aikana. WHO:n antama ohjearvo vuorokausikeskiarvolle ylittyi liikenneympäristöissä. Vuosikeskiarvolle annettuja ohjausarvoja ei ylitetty millään mittausasemalla.

Pienhiukkasten pitoisuudet eivät vaihdelleet suuresti erilaisissa mittausympäristöissä. Liikenneympäristöissä vuosikeskiarvo ylitti direktiivin 2024/2881 arviointikynnyksen ja WHO:n ohjearvon. Raja-arvoja ei ylitetty. WHO:n antama ohjearvo vuorokausikeskiarvolle ylitettiin kaikilla mittauspisteillä. Helmikuun lopulla Suomeen saapui kaukokulkeutuneita pienhiukkasia, jolloin WHO:n vuorokausiohjearvotaso ylittyi useana päivänä.

Otsonipitoisuudet eivät ylittäneet tiedotus- tai varoituskynnyksiä eivätkä Vna 79/2017 tavoitearvoa. WHO:n terveysperusteinen ohjearvo kahdeksan tunnin liukuvalla keskiarvolle ei ylittynyt.

Bentso(a)pyreenipitoisuuksien vaihtelu sekä Hollolassa että Lahdessa oli eri vuorokausina suurta myös vuonna 2025 samoin kuin on mitattu vuosien 2020–2024 aikanakin. Puun pienpoltosta aiheutuva bentso(a)pyreeni on ollut jo useita vuosia Vna 79/2017 raja-arvon tuntumassa ja olisi ylittänyt kiristyneen direktiivin 2024/2881 raja-arvon. Vuonna 2025 vuosikeskiarvo sivusi uutta direktiivin 2024/2881 kiristynyttä raja-arvoa. Direktiivin 2024/2881 arviointikynnys ylittyi pientaloalueella sekä Lahdessa että Hollolassa.

Haihtuvista orgaanisista yhdisteistä vain bentseenille on annettu raja-arvo. Bentseenipitoisuudet eivät ylittäneet Vna 79/2017 tai direktiivin 2024/2881 raja-arvoja tai uutta arviointikynnystä.

Vuonna 2024 voimaan astunut uusi ilmanlaatudirektiivi 2024/2881 kiristää ilmanlaadun raja-arvoja huomattavasti vuodesta 2030 alkaen. Tietyillä ilman epäpuhtauksilla myös Lahden seudulla on haasteita päästä raja-arvot alittavalle tasolle. Hengitettävien hiukkasten sekä bentso(a)pyreenin pitoisuudet voivat ylittää Euroopan Unionin jäsenmaille asetetut raja-arvot. Myös direktiivin 2024/2881 arviointikynnyksiä ylitetään, jolloin jatkuvatoimisia mittauksia vaaditaan. Lisäksi Lahden kaupungin on varauduttava laatimaan etenemissuunnitelma, missä esitetään toimenpiteet katupölyn ja puun pienpolton päästöjen vähentämiseksi.

Mittaustulokset osoittavat, että suurimman osan ajasta ilmanlaatu on Lahden seudulla hyvää tai tyydyttävää. Epäpuhtauspitoisuudet kohoavat kuitenkin edelleen terveysvaikutuksia aiheuttavalle tasolle.

Typidioksidipitoisuudet ovat pitkällä aikavälillä laskeneet huomattavasti, mutta viime vuosina pitoisuuksien lasku on ollut hidasta. Kaupungin keskustassa typen oksidien pitoisuudet seuraavat liikenteen rytmiä ja typidioksidipitoisuudet

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

vilkasliikenteisillä alueilla ylittävät WHO:n terveysperusteisen ohjearvon. Edelleen typidioksidipitoisuudet ovat myös direktiivin 2024/2881 arviointikynnyksen tasolla, mikä osoittaa typenoksidien seurannan tarpeellisuuden.

Keväisin katupölyaikaan ilmanlaatu heikkenee poikkeuksetta terveyshaittoja aiheuttavalle tasolle. Mitatuissa pölypitoisuuksissa sekä katupölykauden ajankohdassa ja kestossa näkyy vuosittaista vaihtelua. Pölypitoisuudet vaihtelevat vuosittain kevään säätilanteiden vaihdellessa. Myös hiekoitushiekan käyttömäärät talvella vaikuttavat kevätpölyn määrään ja episoditilanteen pituuteen keväällä.

Hengitettävistä hiukkasista analysoitujen polysyklisen aromaattisten hiilivetyjen pitoisuustasot osoittavat, että puun pienpolton aiheuttamiin ilmanlaatuvaikutuksiin on syytä kiinnittää erityisesti huomiota. Vaikka pääosin bentso(a)pyreenipitoisuudet ovat matalia, varsinkin talviaikana esiintyy vuorokausia, jolloin bentso(a)pyreeniä on runsaasti hengitysilmassa. Tämän vuoksi direktiivin 2024/2881 vuosikeskiarvolle annetun raja-arvon ylittyminen on kylminä talvina jopa todennäköistä. Myös Hollolassa, missä omakotitaloasutus on väljempää, direktiivin mukainen arviointikynnys ylittyy. Mittausten perusteella voidaan todeta, että puun pienpolto aiheuttaa sekä terveys- että viihtyvyyshaittaa pientaloalueilla. Ylitysten estämiseksi ja terveyshaittojen vähentämiseksi pientulisijojen mahdollisimman vähäpäästöinen käyttö on tärkeää.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta
Esityslista

nro 5

Numero Otsikko

11 Ilmanlaatu Lahden seudulla vuonna 2025

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 09.06.2026

50

Oikaisuvaatimus Elintarvikelain mukaisesta valvonnan perusmaksusta

450/03.01.00.01/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Terveystieteiden tutkimuskeskus Sari Johnsson, p. 050 559 4044

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta hylkää perusmaksusta tehdyn oikaisuvaatimuksen. Elintarvikevalvonnan perusmaksu vuodelta 2026 jää voimaan.

Perusteluosa

Valitusoikeus

Valvonnan perusmaksusta on säädetty elintarvikelaissa (297/2021), joka tuli voimaan 21.4.2021.

Elintarvikelain 72 §:n 1 momentin mukaan kunnan elintarvikevalvonnan piirissä olevalta elintarvikealan toimijalta peritään vuosittain valvonnan perusmaksu.

Perusmaksu peritään niiltä toimijoilta ja toimipaikoilta, jotka ovat valvontaviranomaisen kohderekisterissä vuoden alussa (1.1.2026) ja jotka kuuluvat maksun piiriin.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Elintarvikelain 76 §:n 2 momentin mukaan valvonnan perusmaksuun saa vaatia oikaisua, jos maksu on peritty aiheettomasti tai jos perusmaksu on jäänyt määräämättä maksuvelvollisen sitä aiheuttamatta.

Oikaisuvaatimus

Toimija [REDACTED] on toimittanut kirjaamoon 9.4.2026 oikaisuvaatimuksen elintarvikevalvonnan perusmaksun perimisestä.

Toimijan selvityksen mukaan [REDACTED] toiminta on päättynyt 20.12.2023. Oikaisuvaatimuksessaan toimija esittää perusmaksun mitätöintiä, jolloin elintarvikevalvonnan perusmaksua 150 euroa ei perittäisi vuodelta 2026.

Perustelut

Lahden ympäristöterveys on tiedottanut elintarviketoimijoita kohdennetusti elintarvikevalvonnan 150 euron perusmaksusta ja tiedote elintarvikevalvonnan perusmaksusta on myös luettavissa ympäristöterveyden verkkosivuilla. Elintarvikelain mukaan toimijalla on velvollisuus ilmoittaa toiminnan aloittamisesta, toiminnan olennaisesta muuttamisesta, keskeyttämisestä ja lopettamisesta.

Elintarvikelain 72 §:n mukaan kunta perii vuosittain elintarvikevalvonnan perusmaksun kunnan elintarvikevalvonnan piirissä olevalta elintarvikealan toimijalta. Perusmaksu määräytyy sen perusteella, onko toimipaikka tai toiminta kunnan elintarvikevalvonnan kohderekisterissä kalenterivuoden alussa ja kuuluuko toiminta perusmaksun piiriin. Elintarvikekohde pysyy elintarvikevalvonnan kohderekisterissä siihen asti, kunnes elintarviketoimija tekee ilmoituksen toiminnan lopettamisesta.

Elintarvikevalvonnan kohderekisterin tietojen perusteella oikaisuvaatimuksen kohteena oleva elintarviketoiminta on ollut merkittynä kunnan elintarvikevalvonnan kohderekisteriin 1.1.2026, eikä toimipaikasta ole tehty elintarvikelain mukaista ilmoitusta toiminnan lopettamisesta ennen tätä ajankohtaa.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Toimijan esittämä tieto elintarviketoiminnan lopettamisesta on ilmoitettava elintarvikeviranomaiselle ennen 1.1.2026, jotta toimipaikka olisi poistettu elintarvikevalvonnan rekisteristä ennen perusmaksun määräytymisajankohtaa ja silloin perusmaksua ei olisi peritty toimijalta.

Elintarvikevalvonnan perusmaksu perustuu valvontarekisterissä olemiseen. Elintarvikevalvontaviranomaiselle ei ole ennen 1.1.2026 tehty ilmoitusta elintarviketoiminnan lopettamisesta eikä toiminta kuulu perusmaksusta vapautettuihin toimintoihin, perusmaksu on määrätty elintarvikelain mukaisesti. Oikaisuvaatimuksessa esitettyjen perusteiden perusteella maksua ei voida poistaa.

Lainsäädäntö

Elintarvikelaki (297/2021) 72 § ja 76 §

Hallintolaki (434/2003) 46, 49 b, 49 c, 49 d, 49 e, 49 f ja 49 g §

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Saantitodistuksella: [REDACTED]

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 09.06.2026

51

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Rakennusvalvonnan viranhaltijapäätökset 27.4.2026-31.5.2026
- Päijät-Hämeen lintutieteellisen yhdistyksen vetoamus tervapääskyn ja muiden pääskyjen suojelutoimista 29.3.2026
- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 6.5.2026, valitus, Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnan päätös 2.9.2025 § 64
- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös valitus Lahden rakennus- ja ympäristölautakunta 11.6.2024 § 48
- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös, valitus, Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnan päätös 5.11.2024 § 91, Nyby Arboretum Oy
- Lintuinfluenssatilanne Lahdessa

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

12	Rakennusvalvonnan viranhaltijapäätökset 27.4.–31.5.2026
----	---

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta
Esityslista

nro 5

Lahten kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 09.06.2026

52
Muut asiat

Päätös

Esittelijä
rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus
Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku
Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-